

VAKKI

DIVERSITY IN COMMUNICATION

ABSTRACTS

VAKKI SYMPOSIUM XLIV

University of Vaasa

8.-9.2.2024

Contents

PLENARY ABSTRACTS

- Ellen Nathues
Differences in Dialogue: The Many Voices We Can Encounter in Communication 6
- Christine Maaß
Hi ChatGPT, translate this text into Easy Language. Is the new Easy Language translator a machine? 7

SESSION ABSTRACTS

- Ylva Biri
Tarinoita sijoittamisesta: vaikuttajan ja katsojan asemoituminen sijoittamiskertomuksissa 9
- Kirsi Cheas
From Competitive Silos to Cooperative Integration and Inclusive Dialogue: Advancing Models of Collaboration in Investigative Journalism 11
- Ana-Maria Cozma
Online petitioning platforms: variety beyond standardisation? 13
- Maria Eronen-Valli & Heidi Hirsto
'Sijoittaminen' ideografina joukkorahoituksen eri konteksteissa: rahoitusdiskurssin moninaisuuden tarkastelua 14
- Sanna Heittola & Veera Mäkitalo
Syrjäisten luontokohteiden kielimaisema 16
- Cecilia Hjerppe
"Show that you ACTUALLY care about all women" – Social media reactions as constituents of aspirational CSR talk 18
- Annikki Hyppönen & Eveliina Salmela
Tietoturvan ja sisällöllisen saavutettavuuden diskurssit pankkialalla 20
- Elisa Kannasto, Essi Pöyry & Hanna Reinikainen
Voices of Social Media Politics 22

Pia Karasjärvi & Juho-Pekka Mäkipää	
User involvement discourses in the Web Accessibility Initiative website: involving people with disabilities in accessibility projects	23
Karoliina Karppinen, Leena Mikkola & Malgorzata Lahti	
Approaching interprofessionalism as diversity: Intercultural narratives in the meetings of an interprofessional healthcare team	24
Marja Kivilehto	
Erikieliset käsitteet tutkijan ilona ja suruna	25
Auli Kulkki-Nieminen & Mikko T. Virtanen	
Referointikäytännöt Ylen selkokielisten tv-uutisten koronavirusuutisoinnissa	26
Tomi Laapotti & Jenni Kantola	
Algoritmihoitaja vs. ihannehoitaja – Pohdintoja kuilusta	28
Tomi Laapotti, Mitra Raappana & Tanja Sihvonen	
AI is the answer... but who remembers the question?	30
Hans Landqvist	
"Gratis broddar till dig som är 65 år och bor i Göteborg" Legitimeringsstrategier, perspektiv och synen på seniorer	31
Ella Lillqvist & Merja Porttikivi	
Ilmastonmuutokseen liittyvät tulevaisuudenkuvitelmat suomalaisissa sijoitusdiskursseissa	33
Hanna Limatius & Merja Koskela	
Moninaisuus pandemia-ajan viranomaisviestinnässä	34
Laura Marie Maaß	
Cooperation between hearing Sign Language interpreters and their deaf clients. Results of an empirical study	35
Helmi Marttila	
Yliopiston akateemisen henkilökunnan uudelleenmuotoiluratkaisut kielensisäisissä videotekstityksissä	37
Niina Nissilä & Merja Koskela	
Podcastit ja asiantuntijatiedon moninaisuus	38

Wilhelmina Paananen	
Visuaalisuus palvelevan viranomaisviestinnän tukipilarina – virastojen verkkosivustojen visuaalinen käytettävyys	39
Miranda Pastor	
On including accessibility and design for all in higher education curricula: building on the results of the ATHENA project	41
Kaisa Pekkala	
Työntekijänä sosiaalisessa mediassa – yhdenvertaisuus, monimuotoisuus ja osallisuus	42
Rebekah Rousi & Ville Vakkuri	
Feeling the distance, seeing the monster – social distance in GPS-related data privacy	43
Tanja Sihvonen & Kristine Ask	
Diversifying Audiovisual Layers. On the Memetics of Sound on TikTok	44
Satu Siltaloppi	
Räätälöinti – selkoviittomisen piirre vai sittenkin jokapäiväistä käytäntöä?	45
Pauliina Sopanen & Mari Bergroth	
Att kommunicera tvåspråkiga kommuners vilja: stöd för språklig mångfald i lokala planer för småbarnspedagogik?	47
Eliisa Uotila	
Teemana selitys	48
Mari Vainikka	
Kulttuurienvälinen kompetenssi asioimistulkkauksessa	50
Tiina Valkendorff & Ulla Vanhatalo	
Selkokielen käytön hyödyt ja haasteet. Tutkimustuloksia Satasairaalaista.	51
Meniina Wik	
“Shipataan randomeita” – digitaalinen parinmuodostus osana nuorten sosiaalisen median käytänteitä	53

WORKSHOPS

Encounters with Communicative AIs (Laaksonen & Huhtamäki)	55
Sari Karjalainen	
Conversations between artist and AI about the image and its interpretation	56

Anna Rantasila, Thomas Olsson, Joel Kiskola, Henrik Rydenfelt & Lauri Haapanen Role of communicative AIs in shaping professional journalism's audience relationship	57
Jukka Huhtamäki, Salla-Maaria Laaksonen, Mia Leppälä, Kaisa Laitinen & Erjon Skenderi Communicative AI in organizations	58
Cognitive Accessibility of Higher Education Websites (Kärpänen & Karasjärvi)	60

PLENARY ABSTRACTS

Differences in Dialogue: The Many Voices We Can Encounter in Communication

Ellen Nathues

University of Twente, the Netherlands

Imagine sitting in any team meeting. Heaps of talk and sound around you. Thoughts are exchanged, ideas fly by, opinions clash and collide. One person pulls up a graphic on the screen, another is hastily flickering through the pages of the latest report, a third points at a poster hanging on the wall. Everyone in the room is trying to do something together, yet their many voices diverge more than converge. This buzzing polyphony is only intensified by all the additional voices meeting participants make present through what they say and do: one opinion expresses the feasibility concerns of engineers, another articulates business developers' hunger for the 'next big thing.' The graphic pulled up on the screen displays market predictions while the report makes present the latest revenue numbers. The poster on the wall that is being pointed at shows the company's founder, reminding everyone of her core values. In short, numerous voices—human as well as other-than-human ones—can be heard in this and any other type of interaction; and this illustrative exercise could have gone on and on... In my talk, I will revisit the notion of 'voices' and outline ideas for how we can hear more of them. I will do so in light of questions around diversity and community, in line with VAKKI's 2024 focus. Is diversity a matter of listening closely enough or of giving every voice a stage? How do voices bind and connect us, and in what ways do they tear us apart? And where is silence in all of this? This talk is an invitation to together rethink the voices we can and cannot (yet) hear in communication as well as what this means for how we, as people, come together or not.

Hi ChatGPT, translate this text into Easy Language. Is the new Easy Language translator a machine?

Christiane Maaß

University of Hildesheim, Germany

We are surrounded by dysfunctional texts that are burdened with various communication barriers: They are not where we are looking for them, they are written in fonts that are too small, they are completely incomprehensible or unacceptable. Such texts make it difficult for us to act on their basis. They need editing. Removing communication barriers - that is translation. Accessible communication takes into account the diversity of communication partners. This diversity can be the result of differing interests and expertise in certain areas, differing educational opportunities, stressful life events such as flight or migration, but also disability. In recent years, accessible communication has become a major issue in Europe and around the world: Easy Language, Plain Language, subtitling for the hearing impaired, text-to-speech interpreting, sign language interpreting, audio description for the blind. An expert field has emerged here, a labour market, study programmes, scientific research. Recently, a new player has been added: artificial intelligence. Machine translation - between different languages, but also intralingually in different levels of comprehensibility - has recently improved enormously in quality. What does it mean that the machine has emerged in the field of accessible communication? Are human translators still necessary and what is their role? Who can use the machine and for what? How is the field of accessible communication changing as a result? In my talk, I will focus on Easy Language translation and try to find at least a preliminary answer to the question: Is the new Easy Language translator a machine?

SESSION ABSTRACTS

Tarinoita sijoittamisesta: vaikuttajan ja katsojan asemoituminen sijoittamiskertomuksissa

Ylva Biri

Helsingin yliopisto

Esitelmä tarkastelee miten sijoittamisneuvoihin erikoistuneet YouTube-vaikuttajat kertovat itsestään ja katsojistaan sijoittajina. Sijoittamisvaikuttajien tuottamaa sisältöä ei olla juurikaan tutkittu, vaikka valtaosa etenkin nuorista saa talousneuvoja netistä, millä voi olla huomattava merkitys heidän nykyiseen tai tulevaan taloudelliseen tilanteeseen (NAPFA 2021). Tutkimukseni analysoi YouTube-vaikuttajien ja katsojien vuorovaikutusta sekä sitä, miten vaikuttajan retoriset valinnat asemoivat hänet itsensä ja hänen yleisönsä videon kontekstissa ja myös laajemmin sijoittamisen makrodiskursseissa. Esitelmä kohdistuu vaikuttajien tosiasioihin perustuviin ja hypoteettisiin kertomuksiin sijoittamisesta, joilla vaikuttajat antavat esimerkkejä sijoittamistavoista ja niiden tuloksista. Tutkimuksen tavoite on analysoida, minkälaisia sijoittamiskertomuksia talousvaikuttajat kertovat, mikä on niiden retorinen funktio videossa, ja miten vaikuttaja asemoituu tai katsoja asemoidaan sijoittamiskertomuksen juonenkaareissa (ks. Bamberg and Georgakopoulou 2008).

Diskurssitutkimusta hyödyntävän tutkimuksen pilottiaineisto koostuu 21 englanninkielisestä YouTube-videosta, jossa vaikuttaja neuvoo sijoittamisessa ja säästämässä. Aiheensa puolesta videot ovat suunnattu erityisesti aloitteleville piensijoittajille, joita vaikuttaja neuvoo sijoitusratkaisuiden valinnassa sekä varallisuuden kartuttamisessa. Aineistosta haettiin manuaalisesti kaikki kertomukselliset osiot, joissa vaikuttaja kertoo omista kokemuksistaan, toisen henkilön kokemuksista, tai hypoteettisista tapahtumista, joissa osallisena on katsoja. Lisäksi viittauksia omaan tai katsojan näkökulmaan etsittiin korpusavusteisesti hakemalla englannin persoonapronominien "I", "we" ja "you" esiintymiä, joilla vaikuttaja viittaa omiin ja katsojien asemiin.

Videoita ja kertomuksia voi lajitella sen perusteella, millaisiin retorisiin tavoitteisiin kertomuksilla pyritään. Kertomalla itsestään vaikuttajat asemoituvat varakkaana sijoittamisen asiantuntijana, usein kertomalla kovalla työllä saavutetusta menestyksestään osoittaakseen omaa pätevyyttään (Chan 2019). Näin vaikuttajan kertomukset luovat mielikuvia ja identiteettejä vaikuttajasta itsestään (ks. Bamberg 1994; Bamberg and Georgakopoulou 2008). Toisaalta vaikuttajat usein myös havainnollistavat sijoittamista kertomalla hypoteettisia tarinoita katsojasta, jossa katsoja asemoidaan voittoa tuottavana sijoittajana. Vastaanottajan puhuttelu ja häneen viittaavat kertomukset ovat osa kohdeyleisöä huomioivaa retorista tyyliä (Frobenius 2014; myös Hyland and Tse 2004). Kummassakin tapauksessa vaikuttaja voi pedagogisessa mielessä antaa havainnollistavan esimerkin sijoituspäätöksestä, mikä sisältää normatiivisen kuvan siitä, miksi ja miten katsojan tulisi sijoittaa. Toisaalta monessa videossa, vaikuttaja ei viittaa itseensä tai kuulijaansa, ja kielellinen fokus on siten videon aiheisällössä, vaikka katsoja voidaan ottaa mukaan esim. multimodaalisin keinoin.

Lähteet

- Bamberg, Michael. 1994. "Actions, Events, Scenes, Plots and the Drama. Language and the Constitution of Part-Whole Relationships." *Language Sciences*. [https://doi.org/10.1016/0388-0001\(94\)90017-5](https://doi.org/10.1016/0388-0001(94)90017-5).
- Bamberg, Michael, and Alexandra Georgakopoulou. 2008. "Small Stories as a New Perspective in Narrative and Identity Analysis." *Text & Talk* 28 (3): 377–96. <https://doi.org/10.1515/TEXT.2008.018>.
- Chan, Ngai Keung. 2019. "'Becoming an Expert in Driving for Uber': Uber Driver/Bloggers' Performance of Expertise and Self-Presentation on YouTube." *New Media & Society* 21 (9): 2048–67. <https://doi.org/10.1177/1461444819837736>.

- Frobenius, Maximiliane. 2014. "Audience Design in Monologues: How Vloggers Involve Their Viewers." *Journal of Pragmatics* 72 (October): 59–72. <https://doi.org/10.1016/j.pragma.2014.02.008>.
- Hyland, Ken, and Polly Tse. 2004. "Metadiscourse in Academic Writing: A Reappraisal." *Applied Linguistics* 25 (2): 156–77. <https://doi.org/10.1093/applin/25.2.156>.
- NAPFA. 2021. "Americans Are Turning to Social Media for Financial Advice." <https://www.napfa.org/social-media-survey>.

From Competitive Silos to Cooperative Integration and Inclusive Dialogue: Advancing Models of Collaboration in Investigative Journalism

Kirsi Cheas

Vaasan yliopisto, Markkinoinnin ja viestinnän yksikkö

Investigative journalism interrogates the use and misuse of power, fulfilling the watchdog function of journalism (Carson 2020, 523). Journalism has generally been characterized by competition, rather than cooperation, between newsrooms. However, by sharing resources, journalistic outlets can lower expenses and enhance the ambition and societal impact of their investigations (Carson & Farhall 2018; Birnbauer 2019, Lewis 2017). Cross-field collaboration occurs when journalistic outlets work with civil society organizations and/or universities in a way that goes beyond serving as sources or providing funding (Stonbely & Siemaszko 2022).

Collaborative investigative journalism is still under-researched (Carson 2021). Existing models of collaborative journalism build on the premise that the most important elements by which collaborations are organized are the duration of time and degree of integration among partner organizations. However, these models fall short of identifying unequal power dynamics especially in investigative collaborations spanning across the Global South and the North (Stonbely 2017; Stonbely & Siemaszko 2022).

This paper is rooted in an empirical study of cross-field collaborative investigative coverage across the U.S.-Mexico (Global North-South) border, exposing abuses against asylum-seekers (Cheas 2023). The study presents a novel approach by drawing from models of integration and collaboration in multi-, inter- and transdisciplinarity (e.g. Klein, 2021). Investigative journalism is often characterized by highly rigorous methods, comparable with those used in academic research (e.g. Lewis 2017). Moreover, investigative journalism and multi-, inter- and transdisciplinary research share the goal of examining complex problems and situations that cannot be understood by means of any individual newsroom or discipline alone (see Carson & Farhall 2018; Klein 2021). Hence, this study aims at merging models across collaborative investigative journalism and multi- inter- and transdisciplinarity, rather than reinventing the wheel through the invention of new models.

The empirical study finds that some investigative collaborations resemble multidisciplinary, as the ideas and methods of the different newsrooms, professions, and regions remain separate throughout the investigative and publication process, reproducing pre-existing silos and hierarchies. Other collaborations resemble interdisciplinarity, as they integrate different ideas and methods from the start. However, hierarchies between professions and regions of the North and South persist in the interdisciplinary model. The most inclusive collaborations resemble the transdisciplinary model, radically permeating professional, institutional, and regional boundaries and enabling the emergence of new global platforms for communication and collaboration with capacity for decolonizing investigative practice (see Klein 2021).

References

- Birnbauer, Bill 2019: *The Rise of Non-Profit Investigative Journalism in the United States*. New York & London: Routledge.
- Carson, Andrea 2020: *Investigative Journalism, Democracy and the Digital Age*. New York & London: Routledge.
- Carson, Andrea 2021: The Digital Spotlight: Applying a Connective Action Framework of Political Protest to Global Watchdog Reporting. *International Journal of Press/Politics* 26(2):362-384.
- Carson, Andrea & Kate Farhall 2018: Understanding Collaborative Investigative Journalism in a "Post-Truth" Age. *Journalism Studies*, 19(13), 1899-1911.

- Cheas, Kirsi 2023: Enhancing Efficiency in Investigation through Cooperation: Collaborative Investigative Journalism across the U.S.-Mexico Border. *Trans-kom* 16(1) 43–57.
- Klein, Julie T. 2021: *Beyond Interdisciplinarity: Boundary Work, Communication, and Collaboration*. New York: Oxford University Press.
- Lewis, Charles 2017: Tear Down These Walls: Innovations in Collaborative Accountability Research and Reporting. In: *Global Teamwork: The Rise of Collaboration in Investigative Journalism*, edited by Richard Sambrook, pp. 5-25. Oxford, UK: Reuters Institute for the Study of Journalism at Oxford University.
- Stonbely, Sarah 2017: *Comparing Models of Collaborative Journalism*. Montclair, NJ: Center for Cooperative Media.
- Stonbely, Sarah & Hanna Siemaszko 2022: *Cross-Field Collaboration: How and Why Journalists and Civil Society Organizations Around the World Are Working Together*. Montclair, NJ: Center for Cooperative Media.

Online petitioning platforms: variety beyond standardisation?

Ana-Maria Cozma

University of Turku

Nowadays, internet users have a wide range of online petition platforms at their disposal: international or country-specific, private or government-led. Online petitions have core elements inherited from paper petitions (e.g., title, text, addressee, and signatures), as well as newer elements brought by the internet, such as metrics, comments, updates, and hyperlinks (cf., Cozma & Lehti, 2021). In fact, online petition platforms play an important role in shaping our petitioning practices and representations (see 'platformisation', cf., Poell et al., 2019). Thus, by analysing the features of these platforms, we can gain insight into the way petitions are standardised.

In this paper, petitioning platforms are seen as 'performative moulds' (cf., Cozma, 2022), which both allow and oblige internet users to perform specific pre-set speech acts. Five such platforms will be examined from a comparative perspective (Change.org, iPetitions.com, Avaaz.org, OpenPetition.org, Petitions.net = Adressit.com in Finland) in order to identify the features that are pre-set on each platform. The focus will be on the variation and differences between these five platforms. Which features are given priority on each platform and which are excluded? What kind of text elements are there for the internet user (as initiator of a petition or signatory), and how are they formulated?

The analysis is based on three petitions from each of the five platforms mentioned above. First, the various features available on the platforms are listed, then the platforms are compared with regard to these features. Particular attention is paid to the speech acts that the internet user is invited to perform, and to the text elements, as well as to other semiotic elements identified during the analysis. (Searle, 1969; De Souza, 2018).

References

- Cozma, Ana-Maria. 2022. Le moule performatif des plateformes de démocratie participative et les dysfonctionnements dans le cas des États généraux de la bioéthique 2018 [The performative mould of participatory democracy platforms and its malfunctioning in the case of the Estates General of Bioethics 2018]. In: S. Berbinski (dir.) Actes du colloque «Langage(s), Discours et Traduction - Le Silence/l'Autrement-dit/le Trop-dit», 9-11 juillet 2019, Bucarest, EUB, p. 44-59.
- Cozma, Ana-Maria & Lotta Lehti. 2021. Online petition as an echo chamber. In: Marjut Johansson, Sanna-Kaisa Tanskanen & Jan Chovanec (eds.). Analyzing Digital Discourses. Between Convergence and Controversy, Palgrave Macmillan, p. 333-363.
- De Souza, Clarisse Sieckenius. (2018) Semiotics and human-computer interaction. In: K. Norman and J. Kirakowski (eds) The Wiley Handbook of Human Computer Interaction, p. 33-50.
- Poell, Thomas, Nieborg, D. & van Dijck, J. (2019) Platformisation. Internet Policy Review, 8(4).
- Searle, John R. (1969) Speech acts. An essay in the philosophy of language. London: Cambridge University Press.

‘Sijoittaminen’ ideografina joukkorahoituksen eri konteksteissa: rahoitusdiskurssin moninaisuuden tarkastelua

Maria Eronen-Valli & Heidi Hirsto

Vaasan yliopisto

Joukkorahoituskampanjat, jotka on suunnattu isolle joukolle pienrahoittajia, ovat osa digitaalisten alustojen rahoituskulttuuria. Joukkorahoitusretoriikka ulottuu myös joukkorahoitusaloja laajemmalle sosiaaliseen mediaan. Yritysten joukkorahoituskampanjoihin sisältyy perinteisemmän rahoituspuheen lisäksi esimerkiksi avun ja tuen pyytämistä erityisesti kriisin alla (Eronen-Valli, tulossa) sekä arvojen esilletuontia ja yhteiskunnallista kannanottoa (von Selasinsky & Lutz 2021). Yleisesti rahoittamiseen, talouteen ja kuluttamiseen liittyy paljon arvolutuneita merkityksiä, joista on aiemmassa tutkimuksessa puhuttu esimerkiksi ”eettisen kuluttamisen” (Arnesson 2018) ja ”talous- tai sijoittajakansalaisuuden” (Abbott 2016) käsittein. Tässä tutkimuksessa rahoitusdiskurssin moninaisuutta tarkastellaan ideografien (ideograph) käsitteen kautta. Ideografeilla tarkoitetaan sanatason ilmauksia, kuten ”vapaus” tai ”omaisuus”, jotka voivat vaikuttaa neutraaleilta, mutta paljastuvat kontekstissaan arvolutuneiksi, sillä niillä puhutellaan tiettyä kohdeyleisöä (McGee 1980; Abbott 2016). Sijoitus (tai sijoittaminen) on yksi tällaisista ideografeista (Abbott 2016).

Tämän tutkimuksen päätavoitteena on selvittää, millaisia merkityksiä sijoittamisen ideografille (<sijoit*>, <invest*>) annetaan joukkorahoitukseen osallistumista kuvaavana, suostuttelevana käsitteenä. Aineisto koostuu sijoittamista merkityksellistävistä ja yleisöä suostuttelevista rahoitusteksteistä seuraavasti: 15 osakepohjaista, perinteisempää rahoitusdiskurssia edustavaa joukkorahoituskutsua (Invesdor, englanniksi), 5 vastikkeellista, kriisiaiheista joukkorahoituskutsua (Indiegogo ja Kickstarter, englanniksi), 5 influencerssereiden suomenkielistä blogitekstiä vastuullisen muodin kontekstista (Henriikka Reinman, Jenni Rotonen, Viena K., Stella Harasek, Iida Hanhiniemi). Aineisto on tarkoituksella valittu siten, että se jo lähtökohtaisesti mahdollistaa sijoitusdiskurssin moninaisuuden tarkastelun.

Tutkimusmenetelmänä on retoriikan tutkimuksesta kumpuava ideografianalyysi (ks. myös Abbott 2016). Olemme kiinnostuneet sijoittamisesta ensisijaisesti joukkorahoitukseen osallistumista kuvaavana ilmauksena (verbinä, nominina tai nominalisoituna verbinä), jonka tarkempi merkitys hahmottuu paitsi kontekstin myös laajemman kontekstin perusteella. Aineistosta etsitään sijoittamisen merkityksiä lemmasanojen sijoit* ja invest* avulla. Tutkimus kuvaa, kuinka sijoittamisen ideografilla tarjotaan joukkorahoitukseen osallistuville erilaisia subjektipositioita ja houkutellaan mukaan kampanjoihin. Nämä merkitykset kytkeytyvät esimerkiksi varallisuuden kasvattamiseen ja taloudellisiin voittoihin mutta myös yhteisöllisyyteen, yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja hyväntekeijyyteen. Tutkimus on osa Suomen Akatemian rahoittamaa hanketta ”Sijoituskulttuurin siirtymiä digitaalisissa tiloissa”.

Lähteet

- Abbott, B. (2016). Your personal economy: rhetorics of <investment> citizenship in financial planning commercials. *Journal of Contemporary Rhetoric* 6: 3/4, 74–87.
- Arnesson, J. (2018). *Fashionable Politics: The Discursive Construction of Ethical Consumerism in Corporate Communications, News Media, and Social Media*. Gothenburg: University of Gothenburg. Saatavilla: <http://hdl.handle.net/2077/57057> (lainattu 7.2.2023).
- Eronen-Valli, M. (2023). Yritysten joukkorahoituskutsut genrehybrideinä koronapandemian ja Ukrainan sodan aikana. Teoksessa: E. Lillqvist, M. Eronen-Valli, V. Manninen, N. Nissilä & E. Salmela (toim.). *Communicating with Purpose*. Vaasa: VAKKI Publications 15. 49–68.
- McGee, M.C. (1980). The ideograph: a link between rhetoric and ideology. *The Quarterly Journal of Speech* 66: 1, 1–16.

von Selasinsky, C. & Lutz, E. (2021). The effects of pro-social and pro-environmental orientation on crowdfunding performance. *Sustainability* 13: 11, 1–27. <https://doi.org/10.3390/su13116064>

Syrjäisten luontokohteiden kielimaisema

Sanna Heittola^a & Veera Mäkitalo^b

^a Helsingin yliopisto

^b Turun yliopisto

Tässä artikkelissa tarkastellaan kahta perifeeristä kielellistä maisemaa ja tutkitaan millainen rooli kielipolitiikalla on syrjäisissä luontokohteissa. Tutkimuksen kohteena on kahden maan, Suomen ja Ruotsin, jakama maailmanperintökohde ja niissä sijaitsevien kahden luontopolun kielellinen maisema. Ensimmäinen luontopolku sijaitsee Merenkurkun saaristossa Vaasan ulkopuolella ja toinen kuuluu Ruotsin Korkearannikkoon ja Skuleskogenin kansallispuistoon. Tutkimuksen teoreettisena viitekehyksenä toimivat paikan tunnun (eng. sense of place) ja kielipolitiikan käsitteet, joiden kautta pyrimme vastaamaan seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

1. Miten kielipolitiikka näkyy syrjäisissä paikoissa?
2. Kuka on luontokontekstissa sijaitsevan tiedon tarkoitettu vastaanottaja ja siten näiden erityisten kielellisten tilojen käyttäjä?
3. Minkälaisen paikan tunnun perifeeristen alueiden kielivalinnat luovat?

Kielimaisema heijastaa ympäröivän yhteiskunnan kielipolitiikkaa ja ensimmäinen tutkimuskysymys tarkastelee voidaanko valtakunnallisesta, alueellisesta tai organisatorisesta kielipolitiikasta löytää perustelu tutkimuksen kohteena olevien paikkojen mahdollisesti monikielisiin ja eräviin kielivalintoihin ja kielimaisemaan. Kielipolitiikan voidaan tässäkin tutkimuksessa nähdä jakautuvan eri tasoihin, kuten makro-, meso- ja mikrotasoon ja toisaalta myös eri osa-alueisiin, kuten kielisuunnitteluun, -ideologioihin ja -käytänteisiin (Spolsky 2004). Kielipolitiikan eri tasojen ja osa-alueiden voidaan nähdä olevan kompleksisessa ja dynaamisessa vuorovaikutussuhteessa toisiinsa. (Hornberger & Johnson 2007, Sopanen 2022)

Toisessa tutkimuskysymyksessä tarkastellaan millä tavalla luontopolkujen kielellinen maisema vaikuttaa paikan saavutettavuuteen ja inklusiivisuuteen ja pohditaan onko luonto kaikkien ulottuvilla ja kaikille tarkoitettu. Kolmas tutkimuskysymys kietoutuu kahteen edelliseen ja siinä tarkastellaan edellä mainittuja teemoja paikan tuntu-käsitteen kautta. Paikan tuntu voidaan määritellä kokonaisuudeksi, joka muodostuu sosiaalisen ja fyysisen ympäristön vuorovaikutuksessa (Campelo ym. 2014, Chen ym. 2021, Shamai & Ilatov 2015). Paikan tuntu on jokaiselle paikalle ainutlaatuinen. Tämän takia paikan tunnun kautta voidaan tunnistaa tekijöitä, jotka tekevät jostakin alueesta erityisen ja muista paikoista erottuvan (Anholt 2009, Campelo ym. 2014)

Vaikka luontopolut sijaitsevat yhden maailmanperintökohteen alueella sijaitsevat ne samalla myös kahdessa eri maassa, joiden kielipolitiikasta löytyy merkittäviäkin eroja. Tästä syystä tutkimus on pohjimmiltaan vertailevaa. Painopiste on aineiston laadullisessa tarkastelussa, vaikkakin valokuvattu kielimaisema antaa myös laajat mahdollisuudet myös kvantitatiivisten ja tilastollisen tutkimusmenetelmien käyttämiseen.

Lähteet

- Anholt, S.(2009). Why national image matters. Teoksessa: UNWTO (ed) Handbook on Destination Branding. Madrid: World Tourism Organization, 8–17.
- Campelo, A., Aitken, R., Thyne, M. and Gnoth, J. (2014). Sense of Place: The Importance for Destination Branding. Journal of Travel Research 2014, Vol. 53(2),154–166.

- Chen, N., Hall, C.M. & Prayag, G. (2021). *Sense of Place and Place Attachment in Tourism*. Routledge, London.
- Hornberger, N. H., & Johnson, D. C. (2007). Slicing the onion ethnographically: Layers and spaces in multilingual language education policy and practice. *TESOL Quarterly*, 41(3), 509–532.
- Shamai, S. & Ilatov, Z. (2015). Measuring Sense of Place: Methodological Aspects. *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie* – 2005, Vol. 96, No. 5, 467–476.
- Sopanen, P. Kielirajat ylittävää kielipolitiikkaa ja toimintaa kieliparipäiväkodissa. *Journal of Early Childhood Education Research* 11(3), 2022, 41–50.
- Spolsky, B. (2004) *Language Policy*. Cambridge University Press, Cambridge.

"Show that you ACTUALLY care about all women" – Social media reactions as constituents of aspirational CSR talk

Cecilia Hjerppe
University of Vaasa

Companies are increasingly voicing ambitions of women's empowerment, diversity, and inclusion in their corporate social responsibility communication. This type of feminist-inspired CSR discourse, especially in the feminized fashion and beauty industries, is targeted primarily at the individual woman in western consumer culture. From a critical perspective, it has been considered to represent, for example, "woke-washing" (Sobande, 2019). However, research has also acknowledged that aspirational CSR talk, through which organizations articulate (usually future-oriented) ideals and visions, has potential to bring about social change. This performativity hinges on audiences responding to such talk (Christensen et al., 2021). Stakeholders' negative evaluations in particular have been considered important in fueling the performative potential of aspirational CSR talk (Trittin-Ulbrich, 2022).

This presentation focuses on how stakeholders partake in negotiating the consumer-focused empowerment discourse and conceptualizes social media reactions to CSR communication as constituents of aspirational talk. The discourse-analytical case study focuses on the 'Made by Women' campaign by a Swedish e-commerce fashion company on Instagram, where it became entangled with social media influencer marketing and caused mixed consumer reactions. The study aims to shed light on how CSR communication is "picked up" by stakeholders (Trittin-Ulbrich, 2022) – consumers and social media influencers specifically –, and how their reactions come to shape aspirational CSR talk through processes of redirecting, (de)legitimizing and/or intensifying the organization's feminist commitment.

The findings show that the organization-voiced aspiration of "being an inclusive platform" is predominantly viewed in a positive light by consumers and praised by influencers as 'CSR intermediaries'. Most considerable backlash revolves around issues raised by consumers, such as poor labor conditions of the garment workers and the company's outdated framings of feminism. Thus, the company is accused of not 'walking the talk' (see Schoeneborn et al., 2020); getting feminism 'wrong', reinforcing harmful stereotypes, and failing to account for 'all women' despite lofty aspirations. As such, stakeholder reactions might potentially work as an important mirror to the organization to detect the tensions between its own words and actions, and, ultimately, help it to correct course (Christensen et al., 2021). Unlocking the performative potential of aspirational CSR talk, however, requires reflexivity from the organization in recognizing and utilizing the "affective movement" (Dawson & Brunner, 2020) manifested as stakeholder reactions on social media.

References

- Christensen, L. T., Morsing, M., & Thyssen, O. (2021). Talk-action dynamics: Modalities of aspirational talk. *Organization Studies*, 42(3), 407–427. <https://doi.org/10.1177/0170840619896267>
- Dawson, V. R., & Brunner, E. (2020). Corporate social responsibility on wild public networks: Communicating to disparate and multivocal stakeholders. *Management Communication Quarterly*, 34(1), 58–84. <https://doi.org/10.1177/0893318919884920>
- Schoeneborn, D., Morsing, M., & Crane, A. (2020). Formative perspectives on the relation between CSR communication and CSR practices: Pathways for walking, talking, and t(w)alking. *Business & Society*, 59(1), 5–33. <https://doi.org/10.1177/0007650319845091>
- Sobande, F. (2019). Woke-washing: 'Intersectional' femvertising and branding 'woke' bravery. *European Journal of Marketing*, 54(11), 2723–2745. <https://doi.org/10.1108/EJM-02-2019-0134>

Trittin-Ulbrich, H. (2022). From the substantive to the ceremonial: Exploring interrelations between recognition and aspirational CSR talk. *Business & Society*, 0(0), 1–33.
<https://doi.org/10.1177/00076503221114795>

Tietoturvan ja sisällöllisen saavutettavuuden diskurssit pankkialalla

Annikki Hyppönen & Eveliina Salmela

Vaasan yliopisto

”Hyvä saavutettavuus parantaa tietoturvaa”

Hyvästä käytettävyydestä ja saavutettavuudesta on tullut merkki verkkopalvelun laadusta. Saavutettava verkkopalvelu osoittaa, että palveluntarjoaja huomioi monimuotoisen asiakaskunnan erilaisine tarpeineen ja taitoineen ja varmistaa palvelun turvallisen käytön, yhteensopivuuden ja toimivuuden myös eri alustoilla ja erilaisten apuvälineiden kanssa (mm. Mäkipää, 2022; Renaud, 2021). Sisällöllinen saavutettavuus tarkoittaa, että verkkopalvelun tai yleisemmin viestinnän sisältö on ymmärrettävää, helposti omaksuttavaa sekä käytettävää ja huomioi käyttäjän tarvitsemat tekstisisällön ymmärtämiseen liittyvät avustavat toiminnot, esimerkiksi eri kielivaihtoehdot, tekstitys, terminologian selittäminen, kuvitus sekä tekstisisällön kuuntelumahdollisuus (mm. Maaß & Rink, 2020; Leskelä, 2019; Hirvonen, Kinnunen & Tiittula, 2020). Ymmärrettävän kielen merkitys korostuu myös osana laadukasta asiakaspalvelua, niin puhuttuna kuin kirjoitettunakin (Lamminmäki, 2020). viittaa sisältöjen ymmärrettävyyteen.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten pankkien saavutettavuusasiantuntijat ja asiakaspalveluhenkilöstö puhuvat verkkopankkipalvelujen sisällöllisestä saavutettavuudesta erityisesti tietoturvan toteutumiseen liittyen. Aihe on ajankohtainen, sillä pankkiala on murroksessa (Hakkarainen, 2022), samalla kun tietoturvarikokset, esimerkiksi tietojenkalasteluyritykset ovat lisääntyneet (Traficom, 2024) ja kohdistuneet ikääntyneisiin, joiden saattaa olla vaikeaa tunnistaa epäuskottavaa tietoa ja suhtautua kriittisesti erilaisiin mainoksiin ja yhteydenottoihin (Traficom 2021; Castle ym. 2012; Grilli ym. 2020). Aiemmassa tutkimuksessa verkkopalvelujen tietoturva on sisältynyt teknisen saavutettavuuden piiriin (mm. Kuusisto ym., 2022). Sisällöllisen saavutettavuuden tutkimus, joka kohdistuu erityisesti ymmärrettävän kielen merkitykseen käyttäjän tietoturvan kontekstissa, on jäänyt vähemmälle. Sisällöllinen saavutettavuus ja sen edistäminen tulisi nähdä tärkeänä osa-alueena palvelujen tietoturvan toteutumiselle.

Tutkimusaineisto koostuu teemahaastatteluista, joilla kerättiin tietoa pankkien saavutettavuusasiantuntijoilta ja asiakaspalveluhenkilöstöltä verkkopankkipalvelujen saavutettavuuteen ja tietoturvaan liittyen. Lisäksi Webropol-kyselyllä kartoitettiin pankkien asiakaspalveluhenkilöstön näkemyksiä asiakkaiden tyypillisimmistä saavutettavuusongelmista ja käytänteistä, joilla niitä ratkaistaan. Analyysimenetelmänä käytetään diskurssianalyysia. Tuomme esitelmässämme esille viestinnällisiä ja kielellisiä havaintoja verkkopankkipalvelujen sisällölliseen saavutettavuuteen ja tietoturvaan liittyvistä diskursseista. Pankkitoimiala on yhteiskunnallisesti merkittävä saavutettavuuden kannalta. Palvelujen tietoturvan merkityksen ymmärtäminen ja toteutuminen on oleellista sekä palveluntarjoajille että palvelujen käyttäjille.

Asiasanat: Digitaalinen saavutettavuus, palveluneuvonta, tietoturva, verkkopankkipalvelu

Lähteet

Castle, E., Eisenberger, N., Seeman, T., Moons, W., Boggero, I., Grinblatt, M. ja Taylor, S. (2012). Neural and behavioral bases of age differences in perceptions of trust. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 109(51), 20848–20852. Haettu <https://www.pnas.org/doi/10.1073/pnas.1218518109>

- de la Cuesta-González, M., Paredes-Gazquez, J., Ruza, C. & Fernández-Olit, B. (2021). The relationship between vulnerable financial consumers and banking institutions. A qualitative study in Spain. *Geoforum*, 119, 163–176. <https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2021.01.006>
- Filipe, F., Pires, I.M. & Gouveia, A. J. (2023). Why Web Accessibility Is Important for Your Institution. *Procedia Computer Science*, Volume 219, 2023, 20-27. ISSN 1877-0509. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2023.01.259>
- Grilli, M., McVeigh, K., Hakim, Z., Wank, A., Getz, S., & Levin, B. et al. (2020). Is This Phishing? Older Age Is Associated With Greater Difficulty Discriminating Between Safe and Malicious Emails. *The Journals Of Gerontology: Series B*, 76(9), 1711-1715. <https://doi.org/10.1093/geronb/gbaa228>
- Hakkarainen, P. (2022). Pankkimailman murroksia. Teoksessa J. Pehkonen, H. Länsisalmi & P. Puustinen (Toim.). *Liikkeessä, kirjoituksia yhteiskunnan ja yrityselämän muutoksesta*. AtlasArt 2022. <https://www.op-media.fi/talous/pankkimailman-murroksia/>
- Hirvonen, M., Kinnunen, T. & Tiittula, L. (2020). Viestinnän saavutettavuuden lähtökohtia. Teoksessa M. Hirvonen & T. Kinnunen (toim.), *Saavutettava viestintä. Yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta etsimässä* (s. 13–31). Helsinki: Gaudeamus.
- Kuusisto, O., Merisalo, M., Kääriäinen, J., Hänninen, R., Karhinen, J., Korpela, V., Pajula, L., Pihlajamaa, O., Taipale, S. & Wilska T-A. (2022). *Digiosallisuus Suomessa. Digiosallisuus Suomessa -hankkeen loppuraportti*. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-182-7>
- Lamminmäki, R. (2020). *Selkokieli sosiaali- ja terveysalalla*. Teoksessa A. L. Karjalainen & K. Wallenius-Penttilä (toim.), *Eri tavoin kommunikoiden kohtaaminen sosiaali- ja terveysalan työssä* (s. 27-57). Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-493-359-9>
- Leskelä, L. (2019). *Selkokieli. Saavutettavan kielen opas*. Kehitysvammaliitto ry. Helsinki.
- Maaß, C. & Rink, I. (2018). *Handbuch Barrierefreie Kommunikation*. Frank & Timme GmbH, 17–18. <https://doi.org/10.25528/019>
- Mäkipää, J-P. (2022). *Towards Design Theory for Accessible IT Artefacts*. Haettu [University of Vaasa Dissertations] <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-395-046-7>
- Renaud, K. (2021). *Accessible Cyber Security: The Next Frontier?*. Teoksessa P. Mori, G. Lenzini & S. Furnell (toim.), *Proceedings of the 7th International Conference on Information Systems Security and Privacy (ICISSP 2021)* (s. 9–18). SCITEPRESS. <https://doi.org/10.5220/0010419500090018>
- Suomen Standardisoimisliitto, SFS (2019). *Informaatioteknologia. Turvallisuus. Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmät. Tietosuojastandardit*. Diasarja oppilaitoksille Suomen Standardisoimisliitto SFS ry. Haettu <https://materiaalit.sfs.fi/catalog/SFS/r/6262>
- Traficom (2024). *Joulukuun kybersäätä synkistivät kiristyshaittaohjelmat*. Haettu https://www.kyberturvallisuuskeskus.fi/fi/fi/ajankohtaista/kybersaa_12/2023
- Traficom (2021). *Etenkin iäkkäät menettävät nyt rahojaan verkkorikollisille - menetykset yhteensä jo 2,1 miljoonaa* <https://www.kyberturvallisuuskeskus.fi/fi/fi/ajankohtaista/etenkin-iakkaat-menettavat-nyt-rahojaan-verkkorikollisille-menetykset-yhteensa-jo-21>

Voices of Social Media Politics

Elisa Kannasto^a, Essi Pöyry^b & Hanna Reinikainen^b

^a Seinäjoki University of Applied Sciences

^b Helsinki University

As societal discussion has stabilized its position in social media (Kannasto, 2021), political communication can be found in many shapes and forms in different platforms. While there is an obvious shift into professionalization of content in political communication on social media, the variety of actors and their roles is unmapped.

In a hybrid media environment, different ways of influencing intertwine, creating so-called third spaces. These are principally non-political arenas where discussion may nevertheless turn political (Wright & Graham, 2016). An example of such an arena is a lifestyle Instagram profile where suddenly a divisive socio-political issue is discussed. In addition, traditional political actors have moved on social media and transformed their communication fitting for social media platforms.

This study aims to investigate how political communication takes place on social media. In particular, we are interested in investigating the different actor groups in political discussions on platforms that are primarily focused on other than political topics. How do these groups act in unison and what kinds of tensions arise between them? It is expected that the logics of politics and social media influencing sometimes overlap and are sometimes in conflict so understanding the dynamics in this field is expected to reveal strategic questions political lobbyists, marketers and advocates face.

The data for the study comprises 25 interviews with individuals engaged in political parties' communication, marketing and communication agency representatives, politicians, and social media influencers conducted in 2022 and 2023. The data is analyzed using qualitative content analysis. This study is a pilot study for exploring the data and finding ways to analyze the broad interview material on the topic of political communication on social media.

References

- Kannasto, E. (2021). "I am horrified by all kinds of persona worship!" Constructing Personal Brands of Politicians on Facebook. *Acta Wasaensia* 468. Väitöskirja. Vaasan yliopisto.
- Wright, S. & Graham, T. (2016). Third space, social media and everyday political talk. In Bruns, A., Enli, G., Skogerbø, E.
- Larsson, AO. & Christensen, C. (eds.) *The Routledge Companion to Social Media and Politics* (pp. 74–88). Routledge.

User involvement discourses in the Web Accessibility Initiative website: involving people with disabilities in accessibility projects

Pia Karasjärvi & Juho-Pekka Mäkipää

Vaasan yliopisto

In an ever more digitalized world in which more and more services are available exclusively in digital form, it is important to guarantee that these services are accessible for all. The European Accessibility Act, a landmark EU law that requires a wide range of products and services be accessible to persons with disabilities, will become effective in June 2025 (Ministry of Social Affairs and Health, 2023). This law requires that relevant public administration organizations and private sector companies comply with the Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), as mandated by the European standard EN 301 549.

The Web Accessibility Initiative (WAI), home of the WCAG, provides practical information for web designers on how to implement web accessibility. They also encourage designers to include people with disabilities in their accessibility design projects. As WAI provides the WCAG and is therefore the only relevant source according to the legal accessibility requirements, understanding how WAI represent people with disabilities and how WAI understands their involvement is important.

While user involvement discourses have been thoroughly studied in the context of usability, HCI and information systems (see e.g. livari, 2006), research is needed concerning users with disabilities in the context of digital accessibility. The aim of this research is to find what user involvement discourses are present in the WAI website with regards to people with disabilities. Furthermore, we want to find out whether these discourses promote ableist views, which position people with disabilities into a diminished human state when compared to people without disabilities (Campbell, 2001), leading thus to othering and other discriminating practices. To do this, we will apply a critical discourse analysis (Fairclough, 2003), to examine the linguistic and discursive strategies that are employed in constructing user involvement in the WAI website, focusing on the webpages that talk about users with disabilities and user involvement.

References

- Campbell, F. (2001). Inciting Legal Fictions: 'Disability's' Date with Ontology and the Ableist Body of the Law. *Griffith law review*, 10, pp. 42-62. <http://hdl.handle.net/10072/3714>
- Fairclough, N. (2003). *Analysing Discourse: Textual Analysis for Social Research*. London and New York: Routledge.
- livari, N. (2006). Exploring the Rhetoric on Representing the User: Discourses on User Involvement in Academia and the IT Artifact Product Development Industry. *International journal of technology and human interaction*, 2(4), pp. 54-83. <https://doi.org/10.4018/jthi.2006100104>
- Ministry of Social Affairs and Health (2023). The European Accessibility Act. Accessed on 13.12.2023 at <https://stm.fi/en/the-european-accessibility-act>

Approaching interprofessionality as diversity: Intercultural narratives in the meetings of an interprofessional healthcare team

Karoliina Karppinen^a, Leena Mikkola^a & Malgorzata Lahti^b

^a Tampereen yliopisto

^b Jyväskylän yliopisto

Interprofessional care has proved to have multiple benefits from securing patients' safety to strengthening healthcare systems. Hence, healthcare organizations increasingly rely on interprofessional collaboration to tackle complex tasks. While communication is recognized as fundamental to interprofessional collaboration, communication processes remain understudied and explorations of interprofessionality as constructed in social interaction are scant.

Since interprofessionality is founded on the idea of bringing together people with diverse professional identities, we approach "interprofessionality" as "interculturality". From this viewpoint, identities are social constructs whose fluid meanings are negotiated in social interaction. We examine the interactive processes of constructing and negotiating interprofessional collaboration and professional identities by exploring how intercultural narratives employed in an interprofessional nursing team's meetings inform the construction of interprofessional collaboration.

As a theoretical lens, we use the framework of small culture formation on the go (e.g., Holliday, 2016) that examines how people jointly construct rules, meanings, and relationships for positioning themselves and others. The theory works with the analytical concepts of block and thread narratives: blocks emphasize cultural boundaries, threads create common ground.

Our dataset comprises the transcripts of 5 audio-recorded team meetings among orthopedic nurses, ward clerks and physiotherapists. The analysis combines positioning analysis and thematic analysis. Blocks were recognized by positionings indicating fixed professional boundaries and identities, whereas threads included positionings implying e.g. professional negotiability or similarity. The found narratives were clustered into 7 sub-themes that were further grouped as patient-centered, work fluency and work structure narratives.

The findings show that besides establishing professional boundaries and highlighting differences, blocks are used to organize collaboration. Threads construct patient-centeredness, team membership and shared understanding of joint processes. While the original framework of small culture formation on the go sees block narratives as something to avoid, we argue that in interprofessional settings, blocks can be useful and even needed.

References

- Holliday, A. (2016). Revisiting intercultural competence: Small culture formation on the go through threads of experience. *International Journal of Bias, Identity and Diversities in Education*, 1(2), 1–14. <https://doi.org/10.4018/IJBIDE.2016070101>

Erikieliset käsitteet tutkijan ilona ja suruna

Marja Kivilehto

Tampereen yliopisto

Kielentutkijat ovat tottuneet työskentelemään eri kielillä. He saattavat kirjoittaa englanniksi tai saksaksi ja käyttää suomenja ruotsinkielisiä lähteitä. Jos tutkija haluaa kirjoittaa käsitteestä yleiskieli englanniksi, hän joutuu pohtimaan sopivaa ilmaisua. Käyttääkö ilmaisua standard language vai common language – ja ennen kaikkea miksi? Kuinka usein tutkija jää pohtimaan käsitteiden merkityksiä tarkemmin sen sijaan että käyttää ”sitä mitä muutkin”? Näitä kysymyksiä pohdin esityksessäni.

Tieteellisten tekstien kääntämistä on tutkittu paljon (ks. esim. Olohan 2016), mutta tutkijan oma ja usein tiedostamaton kääntäminen on jäänyt vähäisemmälle huomiolle. Niin sanottuun luonnolliseen tai ei-ammattimaiseen kääntämiseen on keskitytty eri näkökulmista, mistä osoituksena ovat ilmiöstä käytetyt erilaiset nimitykset (ks. Pilke, Kolehmainen & Penttilä 2015). Myös erikoistermien kääntämiseen on kiinnitetty huomiota, eikä vähiten monikielisten yhteiskuntien tarpeiden vuoksi, mutta näkökulma on usein ollut se, että ammattikäntäjät kääntävät ja terminologit luovat vastineet olemassa oleville termeille (ks. esim. Isof 2022).

Esityksessäni haluan tuoda esiin tutkijan roolin ja vastuun eräänlaisena terminologi-kääntäjänä. Valotan neljää selkokielen tutkimuksessa usein käytettyä käsitettä ja niiden englannin- ja saksankielisiä vastineita. Pohdin, minkälaisia merkityksiä käsitteet yleiskieli, erikoiskieli, selkokieli ja selkeä kieli saavat uudessa englannin- tai saksankielisessä kontekstissaan. Aineistoina käytän julkaisujen The Nordic Journal of Linguistics 45:2 ja Handbuch Barrierefreie Kommunikation (2019) artikkeleita, ja tausta-aineistona toimii The Dictionary of Accessible Communication (2021). Lähtökohtanani on käsitteiden kulttuurisidonnaisuus (Olohan 2018), mikä auttaa ymmärtämään käsitteiden kääntämiseen liittyviä iloja ja suruja.

Lähteet

- Hansen-Schirra, Silvia, Katja Abels, Sarah Signer & Christiane Maaß (toim.) 2021. The Dictionary of Accessible Communication. Berlin: Frank & Timme.
- Isof 2022 = Institutet för språk och folkminnen. ”Projektet Flersamterm – Flerspråkig basterminologi som grund för tolkning och översättning”. Saatavissa: <https://www.isof.se/lar-dig-mer/forskning/projekt/projektet-flersamterm> [viitattu 15.12.2023].
- Maaß, Christiane & Isabel Rink (toim.) 2019. Handbuch Barrierefreie Kommunikation Berlin: Frank & Timme.
- The Nordic Journal of Linguistics 45:2. Saatavissa: <https://www.cambridge.org/core/journals/nordic-journal-of-linguistics> [viitattu 15.12.2023].
- Olohan, Maeve 2016. Scientific and technical translation: a coursebook. London: Routledge.
- Olohan, Maeve 2018. Translating cultures of science. Teoksessa: Sue-Ann Harding & Ovidi Carbonell Cortés (toim.), The Routledge Handbook of Translation and Culture. London & New York: Routledge, 501–516.
- Pilke, Nina, Leena Kolehmainen & Esa Penttilä 2015. Luonnollinen kääntäminen, kielenvälitys, ad hoc -tulkkaus? Terminologinen näkökulma käännöstieteen reuna-alueille. Virittäjä 119:3, 318–341.

Referointikäytännöt Ylen selkokielellisten tv-uutisten koronavirusuutisoinnissa

Auli Kulkki-Nieminen^a & Mikko T. Virtanen^b

^a Tampereen yliopisto

^b Helsingin yliopisto

Koronaviruksen aiheuttama maailmanlaajuinen terveyskriisi lisäsi huomattavasti vähemmistöryhmien, kuten maahan muuttaneiden ihmisten ja kehitysvammaisten ihmisten, selkokielellisen viestinnän tarvetta (Piller ym. 2020). Kriisiviestinnässä merkittävässä asemassa tiedon välittäjänä oli uutismedia, jonka edustajista erityisesti Selkosanomat ja Yle julkaisivat säännöllisesti korona-aiheisia juttuja myös selkokielellä. Selkokieli on sisällöltään, sanastoltaan ja lauserakenteiltaan mukautettu kielimuoto (Leskelä 2019). Suomessa arviolta 11–14 % väestöstä tarvitsee yleiskielistä helpompaa viestintää jokapäiväisessä elämässään (Juusola 2019). Kriisiviestinnässä korostuu materiaalien kognitiivinen saavutettavuus, mutta lisäksi on huomioitava se, että viestintä näyttäytyy vastaanottajalle hyväksyttävänä (acceptable) ja osallistavana (action-enabling) (Maaß 2020). Terveyskriisin aikaisen viestinnän selkeyteen ja saavutettavuuteen kohdistui erityisiä odotuksia ja osin tilapäistäkin tarvetta selkokielelliselle materiaalille (Majlander, Kilpeläinen & Tuunainen 2022).

Medialingvistiikan alaan (ks. Perrin 2017) kuuluvassa tutkimuksessamme tarkastelemme Ylen selkokielellisten tv-uutisten referointikäytäntöjä, etenkin sitä, miten suorat lainaukset haastatteluista rekontekstualisoidaan selkouutiseen ja millaisin audiovisuaalisin keinoin (ks. Thornborrow & Montgomery 2010) puhuttu kieli yhdistetään kerrontaan. Tutkimme suoran ja epäsuoran lainaamisen työnjakoa ja käytäntöjä, joilla viranomaisille, asiantuntijoille ja maallikoille annetaan (de)legitiimi ääni ja keskustellaan pandemian ajan rajoituksista. Siinä missä lehtiutisissa lähtötekstiin sisältyneitä sitaatteja selkokielellistetään (ks. Kulkki-Nieminen 2010; Leskelä & Kulkki-Nieminen 2015), tv-uutisissa rekontekstualisoinnin keinona on audiovisuaalisen materiaalin jaksottaminen niin, että kuva havainnollistaa puhetta. Aineistomme on 72 vuoden 2020 tammi–kesäkuussa julkaistua Yle Uutiset selkosuomeksi -lähetysten sähköttä, joista 23:ssa on sitaatti.

Journalismissa ja muissa julkisen viestinnän muodoissa tapahtumat ja toiminnot kehystetään ja voidaan eri tavoin rakentaa 'kriiseiksi' (Patrona & Thornborrow 2017). Analysoimme teksti- ja diskurssianalyysin menetelmin, miten selkokielelliset tv-uutissähkeet ilmentävät ja ylläpitävät koronadiskursseja. Aiemman tutkimuksemme (Virtanen & Kulkki-Nieminen 2023) mukaan keskeiset koronapandemiaan liittyvät diskurssit ilmentävät yksilöiden selviytymistä (pärjäämisdiskurssi) sekä yksilön vapautta ja yhteistä moraalista vastuuta (vastuudiskurssi). Vastadiskurssit näkevät kriisin syrjivänä eksklusiona ja syrjäytymisenä (tasa-arvotdiskurssi) sekä kyseenalaistavat luottamuksen julkisiin instituutioihin ja asiantuntijoihin (luottamusdiskurssi).

Lähteet

- Juusola, M. 2019. Selkokielen tarvearvio 2019. Helsinki: Selkokeskus, Kehitysvammaliitto.
- Kulkki-Nieminen, A. 2010. Selkoistettu uutinen. Lingvistinen analyysi selkotekstin erityispiirteistä. Acta Universitatis Tamperensis 1524. Tampere: Tampereen yliopisto. <https://urn.fi/urn:isbn:978-951-44-8093-5>
- Leskelä, L. (2019). Selkokieli. Saavutettavan kielen opas. Helsinki: Kehitysvammaliitto, Opike.
- Leskelä, L. & A. Kulkki-Nieminen 2015. Selkokielen tekstilajit. Helsinki: Kehitysvammaliitto, Opike.
- Maaß, C. 2020. Easy language – plain language – easy language plus. Balancing comprehensibility and acceptability. Berlin: Frank & Timme.

- Majlander, S., K. Kilpeläinen & S. Tuunainen 2022. Väestöryhmät, joiden tilanne heikkeni koronaepidemian aikana. Miten ottaa huomioon haavoittuvassa asemassa olevat hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi? Suomen kestävän kasvun ohjelma. Työpaperi 61/2022. Helsinki: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.
- Patrona, M. & J. Thornborrow 2017. Mediated construction of crisis. Teoksessa M. Ekström & J. Firmstone (toim.) *The mediated politics of Europe. A comparative study of discourse*. London: Palgrave Macmillan, 59–88.
- Perrin, D. (2017). Medialinguistic approaches. Exploring the case of newswriting. In C. Cotter, & D. Perrin (Eds.), *The Routledge handbook of language and media*. Routledge, 9–26.
- Piller, I., Zhang, J., & Li, J. (2020). Linguistic diversity in a time of crisis. *Language challenges of the COVID-19 pandemic*. *Multilingua* 39(5), 503–515.
- Thornborrow, J. & M. Montgomery 2010. Special issue on personalization in the broadcast news interview. *Discourse & Communication* 4(2) 99–104. DOI: 10.1177/1750481310364332
- Virtanen, M. T. & A. Kulkki-Nieminen 2023. Selkokielellä kriisiä rakentamassa. Hynninen, N., I. Herneaho, E. Sippola, J. Isosävi & M. Yang (toim.) 2023. *Kieli ja osallisuus – Språk och delaktighet – Language and participation*. AFinLAn vuosikirja 2023. Suomen soveltavan kielitieteen yhdistyksen julkaisuja nro 80. Jyväskylä. s. 252–284. DOI <https://doi.org/10.30661/afinlavk.127105>

Algoritmijohtaja vs. ihannejohtaja – Pohdintoja kuilusta

Tomi Laapotti^a & Jenni Kantola^b

^a Vaasan yliopisto

^b Jyväskylän yliopisto

Viime vuosikymmenen johtajuuspuhetta on dominoinut ajatus organisaation suuntaamisesta itseohjautuvammaksi. Keskustelun taustalla vaikuttaa itseohjautuvuuden teoria (SDT, Deci & Ryan, 2000), jonka mukaan yksilön sisäisellä motivaatiolla on merkitystä organisaatioon menestykseen. Näkemyksen mukaan yksilö, joka kokee työssään autonomiaa, kyvykkyyttä, yhteisöllisyyttä ja merkityksellisyyttä, on motivoitunein ja sitoutuu organisaatioon. Johtajuuden diskurssi on siten siirtynyt ihmisen potentiaalın mahdollistajaksi ja esiintuojaksi ja viime vuosien johtajuussuuntaukset ovatkin painottaneet palvelemista (servant leadership), valmentamista (coaching leadership), voimaannuttamista (empowering leadership) ja osallistamista (engaging leadership). Myös Työterveyslaitoksen TYÖ2030-hankkeen Johtajuus-osion raportoinnissa nostetaan esiin yhteisöohjautuvuus ja lisäksi empatia sekä ”kyky kohdata ihminen ihmisenä” (TYÖ2030). Siinä missä viime vuosikymmenen johtajuussuuntaukset ovat korostaneet inhimillisyyttä ja ihmisen sisäisiä voimavaroja, tekoälyn kehitys ravistelee johtamista ja käsityksiä siitä. Algoritmisen johtamisen on nähty vahvistavan juuri päinvastaista kehitystä eli johtamisen epäinhimillistämistä (dehumanizing, Birnbaum & Somers, 2023). Lisäksi algoritmisten ominaisuuksiensa vuoksi algoritmi on johtajana aina ennakko-oletusten ohjaama, toimintaperiaatteiltaan hämärä ja sokea kontekstuaalisille tekijöille sekä kaikelle koodinsa ulkopuoliselle (Laapotti & Raappana, 2022). Algoritmijohtaja on siten – hieman kärjistettynä – yksisuuntaisesti informaatiota viestivä järjestelmä, jonka ainoa tehtävä on olla rationaalinen päätöksentekijä. Tässä esityksessä 1) jäsenämme kuilua tämän ajan ihannejohtajan ja algoritmisen johtamisen välillä keskittymällä sekä ihmis- että algoritmijohtajien ominaisuuksiin, ja 2) pohdimme, kuinka tätä kuilua on mahdollista kaventaa. Erityisesti keskitymme työntekijöiden autonomiaan teknologiakontekstissa, jota ovat aikaisemmin tarkastelleet esimerkiksi Calvo ym. (2020) sekä Savolainen ja Ruckenstein (2022). Calvo ym. (2020) tarkastelivat yksilön kokemaa autonomiaa ja totesivat oleellisiksi tarpeiksi muun muassa vapaan tahdon, kannustuksen, paineettomuuden ja kontrollon puutteen. Savolainen ja Ruckenstein (2022) taas jäsensivät toimijuuden käsitteen kautta autonomian ulottuvuuksiksi algoritmien ja tilanteellisuuden ymmärtämisen, tilan tunteen sekä yhdessä kehittymisen. Tuomalla teknologiakontekstiin autonomiakeskusteluun viestinnän ja vuorovaikutuksen sekä johtamistutkimuksen näkökulmia, tuotamme uutta tietoa algoritmisen johtamisen ja johtamiseen kohdistuvien inhimillisten tarpeiden yhteyksistä.

Lähteet

- Birnbaum, D., & Somers, M. (2023). Past as prologue: Taylorism, the new scientific management and managing human capital. *International Journal of Organizational Analysis*, 31(6), 2610–2622. <https://doi.org/10.1108/IJOA-01-2022-3106>
- Calvo, R. A., Peters, D., Vold, K., & Ryan, R.M. (2020). Supporting human autonomy in AI systems: A framework for ethical enquiry. In C. Burr, & L. Floridi (eds.) *Ethics of Digital Well-Being*. Philosophical Studies Series, vol 140. (pp. 31–54) Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-50585-1_2
- Laapotti, T., & Raappana, M. (2022). Algorithms and organizing. *Human Communication Research*, 48(3), 491–515. <https://doi.org/10.1093/hcr/hqac013>
- Lee, M. (2018). Understanding perception of algorithmic decisions: Fairness, trust and emotion in response to algorithmic management. *Big Data and Society*, 5(1), 1–15. <https://doi.org/10.1177/2053951718756684>
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68–78. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.55.1.68>

Savolainen, L., & Ruckenstein, M. (online first). Dimensions of autonomy in human–algorithm relations. *New Media & Society*. <https://doi.org/10.1177/14614448221100802>

AI is the answer... but who remembers the question?

Tomi Laapotti^a, Mitra Raappana^b & Tanja Sihvonen^a

^a Vaasan yliopisto

^b Jyväskylän yliopisto

In this presentation we explore how historically formed discourses and narratives limit current understandings of AI as a technology. The presentation is part of the research project SYNTHETICA which focuses on how the limits of AI emerge in human-AI relationships from development to organizational discourse and utilization. This starting point implicates an antithesis for the current AI hype and for the discourses of the inevitableness of AI taking over society at all levels (see Bareis & Katzenbach, 2022). We argue that one of the limitations of AI stems from its history. The development, and thus, the current interpretations, of AI have profoundly been influenced especially by science fiction and by other products of popular culture (e.g., Allgaier 2018; Vaughan 2023). In addition to both utopian and dystopian popular culture references, different kinds of folklore (e.g., golems) and myths (e.g., Hephaestus's automatons) have had their say in imagining AI. This can lead, for example, to interpreting AI as a distinct entity or being, not a program as a part of a bigger algorithmic system as they still usually are. We argue that the roots of AI affect not only the discourses and narratives around AI but also the decisions concerning AI and use of AI as a tool. In many ways, the development of AI has been an objective per se. Thus, AI as an idea can be interpreted as not a tool for anything, but a fantasy technology imitating the human brain; it is a tale, a fantasy, a myth. This makes AI a solution without a problem which can lead to unexpected consequences, for example, in political decision-making concerning AI strategies. We argue for more diverse and more specific narratives and discourses concerning AI technologies at all levels of society.

References

- Allgaier, Joachim (2018). "Ready To Beam Up": Star Trek and its Interactions with Science, Research and Technology. – Rabitsch, S. et al. (eds) *Set Phasers to Teach!* Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-73776-8_8
- Bareis, J., & Katzenbach, C. (2022). Talking AI into being: The narratives and imaginaries of national AI strategies and their performative politics. *Science, Technology, & Human Values*, 47(5), 855-881. <https://doi.org/10.1177/01622439211030007>
- Vaughan, Kendra (2023). Infinite Diversity or Infinite Opportunity: a Look at Star Trek and its Cultural Influence. *History in the Making* 16(15). <https://scholarworks.lib.csusb.edu/history-in-the-making/vol16/iss1/15>

”Gratis broddar till dig som är 65 år och bor i Göteborg” Legitimeringsstrategier, perspektiv och synen på seniorer

Hans Landqvist
Göteborgs universitet

Hösten 2023 skickade Göteborgs stad ut ett massbrev med rubriken ”Gratis broddar till dig som är 65 år och bor i Göteborg/Maksuttomat liukuesteet kenkiin sinulle, joka olet 65-vuotias ja asut Göteborgissa” (GS 2023b). Brevet var på både svenska och finska, eftersom Göteborg ingår i förvaltningsområdet för det nationella minoritetsspråket finska (GS 2023a). Information på svenska finns även tillgänglig på stadens webbplats (2023c).

Det är dock inte enbart i Göteborg som äldre kommuninvånare erbjuds kostnadsfria broddar utan ungefär 25 % av Sveriges 290 kommuner bedöms erbjuda detta (Eklund et al. 2023: 380). Åldersgränsen är vanligen 65 år men den kan även vara 70 eller 75 år (jfr Benjabli 2020: 11; Eklund et al. 2023: 380). Om erbjudanden om gratis broddar utnyttjas, och bidrar till att människor undviker halkolyckor, leder erbjudandena sannolikt till fördelar för kommuner, individer och samhället i stort (jfr Socialstyrelsen 2022: 57–59).

Effekter av ”brodderbjudanden” i relation till halkolyckor och sjukvårdsbehov studeras av Eklund et al. (2023) och Holmberg (2023), medan Benjabli (2020) analyserar texter som visar kommuners processer bakom beslut om gratis broddar. Däremot har kommuners webbsidor om utdelning av gratis broddar inte studerats tidigare. Denna studie ska besvara tre forskningsfrågor:

- (1) Hur legitimerar ett antal svenska kommuner erbjudandet om gratis broddar till äldre kommuninvånare?
- (2) Ur vilket/vilka perspektiv ses erbjudandet: fördelar för individen, fördelar för kommunen eller fördelar för både individen och kommunen?
- (3) Vilken bild av äldre kommuninvånare framträder i materialet: kan dessa fatta genomtänkta beslut om broddar eller behöver de få hjälp för att göra detta?

Materialet för studien utgörs av en korpus med webbsidor publicerade 2022 och 2023. Som teoretisk-metodisk grund används van Leeuwens modell för legitimeringsanalys med huvudstrategierna auktorisering, rationalisering, moralisering och mythopoesis (van Leeuwen 2007, 2008). Därtill utnyttjas främst Sandberg (2020), som studerar texter om kulturprojekt för äldre personer vilka bor på särskilda boenden (tidigare ålderdomshem/äldreboenden).

Litteratur

- Benjabli, Yosra 2020. Utdelning av gratis halkskydd till kommuners seniorer. En textanalys av kommuners beslutsprocess. Examensarbete på masternivå, utbildningsprogrammet Riskhantering i samhället, Karlstads universitet. Tillgänglig <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1443046/FULLTEXT01.pdf>
- Eklund, Elin, Holmberg, Robin, Svensson, Mikael, Gustavsson, Johanna & Bonander, Carl 2023. Quasi-experimental evaluation of municipal ice cleat distribution programmes for older adults in Sweden. *Injury Prevention* 29(5), s. 378–383. Tillgänglig <https://injuryprevention.bmj.com/content/29/5/378>
- GS 2023a = Göteborgs stad, Finskt förvaltningsområde. Tillgänglig <https://goteborg.se/wps/portal/start/kommun-ochpolitik/sa-arbetar-goteborgs-stad-med/manskliga-rattigheter/nationella-minoriteter/finskt-forvaltningsomrade>

- GS 2023b = Göteborgs stad, Gratis broddar till dig som är 65 år och bor i Göteborg/Maksuttomat liukuesteet kenkiin sinulle, joka olet 65-vuotias ja asut Göteborgissa. [Massbrev till invånare i staden vilka har fyllt eller fyller 65 år under 2023.]
- GS 2023c = Göteborgs stad, Gratis broddar till 65-åringar i Göteborg. Tillgänglig <https://goteborg.se/wps/portal/aktuellarkivet/aktuellt/ce88722c-7a0b-48a5-9e3c-c8fdb799b3d1>
- Holmberg, Robin 2023. Evaluation of Swedish Ice Cleat Distribution Programs. From Program Design to Ice Cleat Use. Karlstad University Studies 2023:9. Licentiate Thesis. Karlstad: Karlstad University. Tillgänglig <https://www.divaportal.org/smash/get/diva2:1744474/FULLTEXT02.pdf>
- van Leeuwen, Theo 2007. Legitimation in discourse and communication. Discourse & Communication 1(1), s. 91–112. Tillgänglig <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1750481307071986?journalCode=dcma>
- van Leeuwen, Theo 2008. Discourse and Practice. New Tools for Critical Discourse Analysis. Oxford: Oxford University Press.
- Sandberg, Malin 2020. Från beslut till broschyr. Intertextualitet, äldre och kultur i texter inom en statlig satsning. Göteborgsstudier i nordisk språkvetenskap 40. Göteborg: Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet. Tillgänglig <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/62619>
- Socialstyrelsen 2022. Fallprevention – en kostnadseffektiv åtgärd? Hälsoekonomiska beräkningar av fallpreventiva åtgärder för äldre. Stockholm: Socialstyrelsen. Tillgänglig <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepointdokument/artikelkatalog/ovrigt/2022-5-7923.pdf>

Ilmastomuutokseen liittyvät tulevaisuudenkuvitelmat suomalaisissa sijoitusdiskursseissa

Ella Lillqvist & Merja Porttikivi

Vaasan yliopisto

Sijoitustoimintaa motivoivat mielikuvat sijoituskohteen tulevasta kehityksestä (Beckert 2016). Nämä tulevaisuudenkuvitelmat liittyvät erityisesti sijoituskohteen menestyksenmahdollisuuksiin, mutta osin sijoituspäätöksiin vaikuttavat myös laajemmat, yhteiskuntaan ja ympäristöön liittyvät näkökulmat. Esimerkiksi voidaan kiinnittää huomiota siihen, miten ilmastomuutos mahdollisesti vaikuttaa sijoituskohteen tulevaisuuteen tai toisaalta miten sijoituskohde itse vaikuttaa ilmastomuutokseen. Tässä esitelmässä keskitymme siis tulevaisuudenkuvitelmiin, jotka liittyvät ilmastomuutokseen ja sijoittamiseen. Analysoimme miten tulevaisuuden odotettavuutta ja odottamattomuutta, riskiä, mahdollisuuksia ja sijoittamisen vaikutusta konstruoidaan suomalaisissa sijoitusdiskursseissa. Empiirinen aineisto koostuu ilmastomuutosta ja sijoittamista käsittelevistä suomalaisista blogikirjoituksista ja sijoittamisaiheisen Inderes-keskustelupalstan kirjoituksista vuosilta 2021- 2022. Analysoimme tulevaisuuksien rakentumista kriittisen diskurssintutkimuksen näkökulmasta. Tutkimus valottaa myös ”vaikuttamisen” finansialisoitumista sekä sijoitusten ja sijoittajien koettua roolia yhteiskunnassa.

Lähteet

Beckert, J. (2016). *Imagined futures: fictional expectations and capitalist dynamics*. Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press

Moninaisuus pandemia-ajan viranomaisviestinnässä

Hanna Limatius^a & Merja Koskela^b

^a Helsingin yliopisto

^b Vaasan yliopisto

Kriisi määritellään yleensä äkilliseksi häiriöksi, muutokseksi tai ratkaisevaksi käänneeksi, joka haastaa ihmisten ja yhteiskuntien kykyä toipua vastoinikäymisistä (esim. Coombs 2021: 1). Yhteiskunnalliset kriisit edellyttävät viranomaisilta kriisiviestintää, jonka tehtävänä on lieventää kriisin seurauksia pitämällä kansalaiset tietoisina siitä, miten kriisi etenee ja mitä toimenpiteitä ollaan tekemässä. Saavuttaakseen tavoitteensa viestinnän on oltava tehokasta, selkeää ja riittävän tarkkaa (Dankova 2023: 124). Lisäksi kriisiviestinnässä täytyy huomioida eri ryhmien ja yhteiskunnan osa-alueiden moninaisuus. Esitelmämme tavoitteena on selvittää, millaisia kielellisiä ja viestinnällisiä valintoja amerikkalaisessa kriisiviestinnässä tehtiin koronapandemian aikana. Tutkimus on osaa laajempaa hanketta, joka keskittyy viranomaisviestintään kolmen, historiallisesti merkittävän terveyskriisin aikana. Esitelmässämme keskitymme seuraaviin kysymyksiin:

1. Keiden äänet kuuluvat pandemia-ajan viranomaisviestinnässä?
2. Miten yhteiskunnallinen moninaisuus ilmenee viestinnässä?
3. Millä tavoin eri ryhmiä ja yhteiskunnan osa-alueita representoidaan?

Tutkimuksen aineisto koostuu koronapandemian aikana julkaistuista tiedotteista (n=393), joiden julkaisijoita ovat Yhdysvaltain ulkoministeriö, Valkoinen talo ja Yhdysvaltain tautikeskus CDC (the Centers for Disease Control and Prevention). Tiedotteita tarkastellaan laadullisen diskurssianalyysin keinoin, hyödyntäen retorisen areenan (rhetorical arena) teoriaa (Frandsen & Johansen 2017; Raupp 2019). Alun perin organisaatioiden kriisiviestinnän tutkimukseen kehitetty teoria korostaa kriisiviestinnän moniäänisyyttä ottamalla huomioon niiden eri toimijoiden kirjon, jotka alkavat viestiä kriisistä sen puhjettua (Frandsen & Johansen 2017: 140). Myös pandemiaviestinnällä on laaja skaala tuottajia ja vastaanottajia (esim. poliittiset päättäjät, eri viranomaiset, asiantuntijat, toimittajat, kansalaiset), joiden äänet (tai äänen puute) omalta osaltaan rakentavat kuvaa kriisistä. Erityisesti vallanpitäjien viestinnällä on paljon vaikutusta siihen, millaisia käsityksiä kriisistä muodostuu julkisessa keskustelussa (Papamanoli & Kaniklidou 2022). Retorisen areenan käsitteen avulla on mahdollista identifioida niitä koronakriisiä määrittäviä diskursseja, jotka rakentuvat ja toistuvat eri toimijoiden kompleksisessa viestinnässä (Frandsen & Johansen 2017: 142).

Lähteet

- Coombs, W. T. (2021). *Ongoing crisis communication: Planning, managing, and responding*. Sage publications.
- Dankova, K. (2023). Public health communication in France during the Spanish Flu and the COVID-19 pandemic: The role of experts. *European Journal of Language and Literature Studies* 9 (2): 123-132. DOI: 10.2478/ejls-2023-0020
- Frandsen, F., & Johansen, W. (2017). *Organizational Crisis Communication*. SAGE.
- Papamanoli, A.-A., & Kaniklidou, T. (2022). Covid-19 representations in political statements: A corpus-based analysis.
- Pandemic and Crisis Discourse: Communicating COVID-19 and Public Health Strategy, eds. Mulsoff, A., Breeze, R., Kondo, K., & Vilar-Lluch, S. 47-60. Bloomsbury.
- Raupp, J. (2019). Crisis communication in the rhetorical arena. *Public Relations Review* 45 (2019) 101768. DOI: 10.1016/j.pubrev.2019.04.002

Cooperation between hearing Sign Language interpreters and their deaf clients. Results of an empirical study

Laura Marie Maaß

Research Center for Easy Language, University of Hildesheim (Germany)

The presentation discusses a recent study conducted at the Research Centre for Easy Language at the University of Hildesheim (Germany) (Maaß, LM 2022 and in print). The aim was to find out how hearing German Sign Language Interpreters (SLI) and their deaf clients work together from the perspective of both groups. Interpreting into German Sign Language (DGS) is a central pillar of the inclusion of deaf people in the hearing majority society and is covered by German and international legislation (UN CRPD). Being deaf in the hearing majority society makes interpretation necessary in many areas of life, which is associated with funding problems and a general power imbalance between the representatives of the hearing majority society (which also includes the hearing interpreters) and their deaf clients (Benner/Herrmann 2020, 2024 in print). There are currently far too few interpreters available on the German market (approx. 800 Sign Language interpreters for more than 80,000 deaf Sign Language users) to meet the existing demand (Hennies/Fertig 2019). As part of the research project, expert interviews were conducted with leading self-advocacy and professional organisations. The results were itemised for a questionnaire. This questionnaire was then used as the basis for the currently largest survey of hearing SLI and Deaf Sign Language users worldwide: more than 40% of the interpreters on the German market took part (325 participants) as well as 446 deaf Sign Language users. The study resulted in a set of data on the basis of which insights into the current situation of SLI in Germany were gained. The presentation will provide an insight into the methodology and some of the results that have not yet been published. The methodology of the study was challenging in that part of the participants belong to a vulnerable group with communication disabilities (Günther 2007, Hennies 2009, 2020, 2024 in print). Studies with people with communication impairments are particularly challenging in terms of methodological design and ethical implications (Rink/Schulz 2022, Maaß, LM 2022). The questionnaire for the deaf participants was offered in Sign Language-orientated Easy Language Plus (Maaß/Maaß, LM 2022; Maaß 2020, Hansen-Schirra/Maaß 2020) and in DGS. The participants were presented with converging questionnaires from which the experiences, attitudes and expectations of the two groups regarding interpretation into DGS, as well as the relationship between the two groups, can be identified. The results also reveal misunderstandings and acute needs that can be addressed politically and by the associations. In the presentation, I will provide insights into the negotiation of communication situations with German SLI as well as into the assumptions of both sides regarding the fundamental parameters of interpretation quality. There is a deviation from the results of studies on interlingual interpreting, which emphasises the special nature of interpreting into DGS.

References

- Benner, Uta/Herrmann, Annika (2020): Gebärdensprachdolmetschen. In: Maaß, Christiane/Rink, Isabel (eds.): Handbuch Barrierefreie Kommunikation. Berlin: Frank & Timme, 381- 402.
- Benner, Uta/Herrmann, Annika (2024, in print): Sign Language Interpreting. In: Maaß, Christiane/Rink, Isabel (eds.): Handbook of Accessible Communication. Berlin: Frank & Timme, 385 - 414.
- Günther, Klaus-B. (2007): Schriftsprachliche Kompetenzentwicklung (1): Schreiben. In: Günther, Klaus-B. & Johannes Hennies (Hg.): Bilingualer Unterricht in Gebärden-, Laut- und Schriftsprache mit gehörlosen SchülerInnen in der Primarstufe: Zwischenbericht zum Berliner Bilingualen Schulversuch. Berlin: Druckerei der Humboldt-Universität, 149-192.
- Hansen-Schirra, Silvia/Maaß, Christiane (2020): Easy Language, Plain Language, Easy Language Plus: Perspectives on Comprehensibility and Stigmatisation. In: Hansen-Schirra, Silvia/Maaß, Christiane (eds.): Easy Language Research: Text and User Perspectives. Berlin: Frank & Timme, 17-38.

- Maaß, Christiane (2020): Easy Language – Plain Language – Easy Language Plus: Balancing Comprehensibility and Acceptability. Berlin: Frank & Timme.
- Hennies, Johannes (2009): Lesekompetenz gehörloser und schwerhöriger SchülerInnen: Ein Beitrag zur empirischen Bildungsforschung in der Hörgeschädigtenpädagogik. Dissertation. Humboldt-Universität zu Berlin, Fachbereich Rehabilitationswissenschaften.
- Hennies, Johannes (2020): Prälinguale Hörbehinderung und Schriftsprachkompetenz. In: Maaß, Christiane/Rink, Isabel (eds.): Handbuch Barrierefreie Kommunikation. Berlin: Frank & Timme, 201-220.
- Hennies, Johannes/Fertig, Markus (2019): Analyse des derzeitigen und künftigen Bedarfs an Gebärdensprachdolmetscher*innen in Baden-Württemberg. In: Das Zeichen 33:112, 322-330.
- Hennies, Johannes (2024, in print): Prelingual hearing disabilities and literacy skills. In: Maaß, Christiane/Rink, Isabel (eds.): Handbook of Accessible Communication. Berlin: Frank & Timme, 193 - 212.
- Maaß, Christiane/Maaß, Laura Marie (2022): Easy Language and Plain Language in Germany. In: Rivista internazionale di tecnica della traduzione = International Journal of Translation
- Maaß, Laura Marie (in print): Erwartungen, Einstellungen, Erfahrungen: Zur Zusammenarbeit zwischen hörenden Gebärdensprachdolmetschenden und tauben Kund*innen. Berlin: Frank & Timme.
- Maaß, Laura Marie (2022): Researching Relations between hearing sign language interpreters and their deaf clients: Methodological considerations on empirical data collection with prelingually Deaf participants. In: Linguistik Online, 118(6), 99-111.
- Rink, Isabel/Schulz, Rebecca (2022): Data collection in the field of Accessible Health Communication. In: Ahrens, Sarah/Schulz, Rebecca/Kröger, Janina/Hernández Garrido, Sergio/Keller, Loraine/Rink, Isabel (eds.): Accessibility – Health Literacy – Health Information Interdisciplinary Approaches to an Emerging Field of Communication. Berlin: Frank & Timme, 207-230.

Yliopiston akateemisen henkilökunnan uudelleenmuotoiluratkaisut kielensisäisissä videotekstityksissä

Helmi Marttila

Tampereen yliopisto

Vuonna 2019 Suomessa astui voimaan Laki digitaalisten palveluiden tarjoamisesta (306/2019), joka koskee digitaalista saavutettavuutta. Lain vaatimukset tarkoittavat yliopistojen osalta esimerkiksi sitä, että kaikki luento- ja opetusvideot tulee tekstittää videon kielellä, mikäli niitä hyödynnetään opetuksessa yli yhden lukuvuoden ajan. Tarkastelen esitelmässäni pro gradu –tutkielmani (Marttila 2022) päätuloksia, jotka valottavat, millaista kielellistä uudelleenmuotoilua Tampereen yliopiston henkilöstö, nk. maallikkotekstittäjät, tekstityksiin tuottavat ja mitkä tekijät tuotettua uudelleenmuotoilua selittävät. Tampereen yliopistossa on tekstitysvaatimuksen täyttämiseksi ohjeistettu opetushenkilöstöä tekstittämään itse omat videonsa.

Tutkimuksen aineisto koostui neljän tekstittäjän yhteensä viiden videon ensimmäisen ja viimeisen kahden minuutin aikana esiintyneistä tekstitysreplikeistä (n = 225) sekä niitä vastaavista osista videon litteroitua ääniraitaa. Tarkastelin aineistoni tekstityksistä puhutun uudelleenmuotoilun elementtejä (n = 485), jotka jaoin kuuteen kategoriaan: tekstittäjän tekemiin poistoihin, korvaamisiin, lisäyksiin ja sanatason uudelleenmuotoiluun sekä sanajärjestyksen ja kielioppirakenteiden muutoksiin.

Erittelen esitelmässäni maallikkotekstittäjien tuottamaa kielellistä uudelleenmuotoilua laadullisesti ja määrällisesti. Tarkastelen, millaista uudelleenmuotoilua löydökset edustivat, mitä kielenpiirteitä uudelleenmuotoilu koski sekä millaisten tekijöiden voidaan nähdä olevan ratkaisujen taustalla. Lisäksi peilaan tehtyä uudelleenmuotoilua kansallisiin Ohjelmatekstitysten laatusuosituksiin (Vitikainen ym. 2020).

Lopuksi esittelen yhteiskunnallisissa organisaatioissa työskentelevien paraprofessionaalien tekstittäjien kielensisäisiin tekstityksiin ja tekstitysprosesseihin keskittyvän tulevan väitöskirjatutkimukseni alustavaa tutkimusasetelmaa.

Lähteet

Laki digitaalisten palveluiden tarjoamisesta 306/2019.

Marttila, Helmi 2022: Digitaalisen saavutettavuuden repliikit. Yliopiston akateemisen henkilökunnan uudelleenmuotoilun ratkaisut kielensisäisissä tekstityksissä. Pro gradu -tutkielma: Tampereen yliopisto.

Vitikainen, Kaisa – Lehtikainen, Kirsi – Holopainen, Tiina – Ristola, Tomi – Pöntys, Minna – Kauppila, Janne – Stenbäck, Maria – Korhonen, Riitta – Metsola, Kati – Lehto, Lotta – Häkkinen, Tiina – Benigni, Aura – Gorshelnik, Hanna – Antinjuntti, Kristiina 2020: Ohjelmatekstitysten laatusuositukset. https://kieliasiantuntijat.fi/wp/wp-content/uploads/2021/01/Ohjelmatekstitysten_laatusuositukset_web-versio.pdf

Podcastit ja asiantuntijatiedon moninaisuus

Niina Nissilä & Merja Koskela

Vaasan yliopisto, Viestintätieteet

Asiantuntijatiedon esittämisen tavat ja muodot ovat jatkuvassa muutoksessa. Erikoisalaviestinnän tutkimuksessa teksti on perinteisesti nähty ensisijaisena asiantuntijatiedon välittämisen ja rakentamisen kanavana ja välineenä. Nykyisin yhä enenevässä määrin myös asiantuntijatiedon välittämiseen käytetään hyödyksi myös muita semioottisia muotoja, kuten ääntä, liikkuvaa kuvaa, värejä, kuvioita ja VR-teknologioita. Tässä esitelmässä tarkastelemme, miten tämä kanavien ja välineiden moninaisuus haastaa perinteistä tekstipohjaista asiantuntijatiedon jatkumoa (ks. esim. Roelcke 2014). Tämä perinteinen jatkumomalli ulottuu syvimmästä tieteellisestä tiedosta kaikkien jakamaan arkitietoon. Tutkimuksemme tavoitteena on pohtia, miten tekstipohjainen asiantuntijatiedon jatkumo soveltuu asiantuntijatiedon välittämisen uusien muotojen jäsentämiseen. Aineisto koostuu YLE Areenan podcasteista. Tutkimuksemme täyttää Sharonin (2023: 332) osoittamaa aukkoa podcast-tutkimuksen kentässä tarkastelemalla podcasteja asiantuntijatiedon välittämisen käytäntönä. Tutkimuksen menetelmällisinä lähtökohtina käytetään sisällönanalyysejä, käsiteanalyysejä ja genre-analyysejä.

Lähteet

- Roelcke, T. (2014). Zur Gliederung von Fachsprache und Fachkommunikation. *Fachsprache*, 36(3-4), 154–178. <https://doi.org/10.24989/fs.v36i3-4.1305>
- Sharon, T. (2023) Peeling the pod: towards a research agenda for podcast studies, *Annals of the International Communication Association*, 47:3, 324-337, DOI: 10.1080/23808985.2023.2201593

Visuaalisuus palvelevan viranomaisviestinnän tukipilarina – virastojen verkkosivustojen visuaalinen käytettävyys

Wilhelmina Paananen

Vaasan yliopisto

Visuaalinen käytettävyys tarkoittaa pähkinänkuoressa sellaista visuaalista suunnittelua, joka tukee alustan kokonaisvaltaista käytettävyyttä (Schlatter & Levinson, 2013, s. 11–13). Konseptin voikin määritellä eräänlaiseksi kauneuden ja käytettävyyden yhteenliittymäksi (Rand, 2014, s. 9). Kostelnick (2020, s.7) puolestaan painottaa, että visuaalisella suunnittelulla on nykyisin yhä merkittävämpi rooli myös käytettävän eli vaivattoman ja tehokkaan käyttäjäkokemuksen tarjoavan viestinnän rakentamisessa, ja aiemmassa tutkimustiedossa korostuukin kausaalisuhde alustan onnistuneen visuaalisen ilmeen sekä paremman käytettävyyden välillä (ks. Silvennoinen ja muut, 2017).

Kesäkuussa 2023 julkaistun hallitusohjelman mukaan sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira, aluehallintovirastot sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten eli ELY-keskusten ympäristöasioiden vastuualueen tehtävät yhdistetään uudeksi, monialaiseksi virastoksi (Valtiovarainministeriö, 2023). Tarkastelen tutkimuksessani, kuinka näiden kolmen viraston verkkosivustojen visuaalinen käytettävyys rakentuu ja tukee palvelevaa viranomaisviestintää. Tutkimus rakentuu visuaalisen käytettävyyden, visuaalisen suunnittelun sekä julkisen sektorin ja organisaatioviestinnän teemojen pohjalle.

Tarkastelen rajattua aineistoani, virastojen verkkosivustojen avainsivuja, teoriaohjaavan sisällönanalyysin avulla. Sen viitekehyksenä toimii Schlatterin ja Levinsonin (2013) jaottelu visuaalisen käytettävyyden osatekijöistä. Tutkijat jaottelevat käyttöliittymän, kuten verkkosivuston tai sovelluksen, visuaaliseen käytettävyyteen vaikuttavat tekijät kolmeksi pääperiaatteeksi: yhtenäisyydeksi, hierarkiaksi sekä alustan persoonallisuudeksi. Nämä pääperiaatteet ilmenevät käyttöliittymissä erilaisten visuaalisten elementtien, kuten typografian, värien tai taiton kautta (Malamed, 2015; Schlatter & Levinson, 2013). Tutkimuskysymyksiini onnistuneesti vastaamalla pystyn lisäksi rakentamaan näiden työkalujen avulla eräänlaista visuaalisen käytettävyyden ideaalia tulevaisuuden uudistuneen viraston verkkosivuston suunnittelutyön tueksi.

Selkeän ja ymmärrettävän viranomaiskielen hyödyntämisen tai esimerkiksi saavutettavuuden varmistamisen lisäksi lukeutuukin juuri visuaalinen suunnittelu tärkeisiin tukipilareihin ihmisten tasavertaiseen palvelemiseen pyrkivän, monikanavaisen viranomaisviestinnän toteuttamisessa (Valtioneuvosto, 2023, s. 7–12). Tutkimusaiheeni on myös omiaan potentiaalisesti generoimaan uutta tietoa toistaiseksi vielä vähemmän kartoitetulta tutkimuskentältä. Usein visuaalisuuteen liittyvien tematiikkojen tarkastelussa kiinnitetään ensisijaisesti huomiota vaikkapa brändin, mainonnan tai retoriikan kaltaisiin tekijöihin eikä niinkään visuaalisuuden kykyyn toimia eräänlaisena tehokkaana viestinnän selkeyttäjä, yksinkertaistajana ja yleistajuistajana – tärkeänä organisaatioiden tavoitteiden saavuttamista palvelevana osana niiden viestintää.

Lähteet

- Kostelnick, C. (2020). The Art of Visual Design: The Rhetoric of Aesthetics in Technical Communication. *Technical communication* (Washington), 67(4), 6–27.
- Malamed, C. (2015). *Visual Design Solutions*. Wiley.
- Rand, P. (2014). *Thoughts on design*. Chronicle Books.
- Schlatter, T. & Levinson, D. A. (2013). *Visual Usability*. Morgan Kaufmann.
- Silvennoinen, J., Rousi, R. & Mononen L. (2017) Creative Interpretation in Web Design Experience, *The Design Journal*, 20(1), 134–145. <https://doi.org/10.1080/14606925.2017.1352693>

Valtioneuvosto. (2023, 20. kesäkuuta). Vahva ja välittävä Suomi – hallituksen visio. Noudettu 18.9.2023 osoitteesta <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-763-8>

Valtiovarainministeriö (2023, 30. elokuuta). Valtion aluehallinnon uudistus käynnistyy. Noudettu 22.11.2023 osoitteesta <https://vm.fi/-/valtion-aluehallinnon-uudistus-kaynnistyy>

On including accessibility and design for all in higher education curricula: building on the results of the ATHENA project

Miranda Pastor
EURASHE

The ATHENA project, led by the European Disability Forum and funded by the European Commission through the Erasmus + program, aims to propose a set of recommendations on how to integrate accessibility and design for all across higher education curricula. The partnership is made by European University Cyprus, EURASHE, Johannes Kepler University Linz, Masarykova University, and the Universitat Autònoma de Barcelona.

Throughout the first project year (2023), the consortium conducted desk research with a focus on the analysis of a sample of curricula and syllabi across the main areas of knowledge in four European countries: Austria, Czechia, Cyprus, and Spain. Such exercise led to the production of a Transnational report.

The second project year will be dedicated to a series of focus groups with relevant stakeholders for curricula design and decision making (such as educational leaders, accessibility experts, end-users, and trainers) in different European countries. The main objective of the focus groups will be to identify best practices and suggest a series of recommendations on how accessibility and universal design can be integrated across higher education curricula in areas such as Arts and Humanities, Engineering and Architecture, Health Sciences, Science, and Social Sciences and Law. Subsequently, there will be conducted a series of co-design sessions with relevant actors working on and having influence in the field, to showcase how accessibility and universal design can be integrated into specific modules across the already mentioned five areas of knowledge.

The presentation here proposed will focus on what has been achieved so far that will lead to a set of recommendations on how to integrate accessibility and design for all in higher education curricula, and foresees interaction with the audience to set commonalities and differences across areas of knowledge and pointing to best practices and prospective recommendations.

Website: <https://athenaproject.eu/>

Työntekijänä sosiaalisessa mediassa – yhdenvertaisuus, monimuotoisuus ja osallisuus

Kaisa Pekkala

LUT-yliopisto

Viestintäroolit työyhteisöissä ovat muuntuneet ja monipuolistuneet viimeisen vuosikymmenen aikana merkittävästi ja odotukset työntekijöiden viestintäkäyttäytymistä kohtaan ovat kasvaneet. Sosiaalinen media on mahdollistanut yksittäisten työntekijöiden asiantuntijuuden näkyväksi tekemisen yli organisaatiorajojen, ja etätyön lisääntyminen on muokannut työn tekemisen tapoja ja teknologiavälitteisen vuorovaikutuksen merkitystä. Monet organisaatiot kannustavat työntekijöitään someviestintään ja ovat kehittäneet työntekijöiden tueksi koulutusohjelmia, joissa työntekijät saavat koulutusta ja tukea asiantuntijaviestintäänsä. Tässä tutkimusartikkelissa selvitetään, millaista viestinnällistä osaamista ja osallistumista työntekijöiltä odotetaan organisaatioiden edustajina sosiaalisessa mediassa ja miten yhdenvertaisuus, monimuotoisuus ja osallisuus näkyvät näissä odotuksissa. Tutkimuksen aineisto koostuu 23 viestinnän asiantuntija- tai johtotehtävissä toimivan henkilön haastattelusta. Haastattelut on toteutettu suomalaisissa asiantuntijaorganisaatioissa. Tutkimus tuo uutta ymmärrystä työntekijöiden viestintään kohdistuvista odotuksista ja siitä kuinka yhdenvertaisuus, monimuotoisuus ja osallisuus näkyvät viestintärooleihin kohdistuvissa odotuksissa. Tutkimus antaa myös käytännön viestintäammattilaisille tärkeää tietoa viestinnän kehittämisen tueksi.

Feeling the distance, seeing the monster – social distance in GPS-related data privacy

Rebekah Rousi & Ville Vakkuri

University of Vaasa

A rising concern in the age of digital connectivity, machine learning, and geospatial location technology has been the issue of data privacy. The issue has been recognised for its severity, not simply in relation to (cyber) security and protection from financial fraud, but also from the perspective of privacy as a basic human right not to be seen (Diggelmann & Cleis, 2014; Rengel, 2014). Current developments in digital engagement, including social media, virtual reality, and gaming, challenge the desire for this basic human right while conjuring a range of paradoxes. The privacy paradox is one such phenomenon that describes the way in which people express concern for privacy issues, yet behave in a way that does not reflect this concern (Kokolakis, 2017; Waldman, 2020). Choice to engage in a social media platform known for questionable personal data handling practices due to social pressure to be 'there, where it happens' demonstrates one manifestation of privacy paradox. The choice to download and install an application (App), feeding it with personal information and giving permission for location functions for a free drink, is also an illustration of privacy paradox. In the surveillance economy, personal data by far outweighs the price of a free drink (Clark, 2019; Schneier, 2013).

The social and interpersonal dynamics that exist in relation to privacy and data follow can reach a highly intimate level. This holds when data can reflect direct physical states, situations and locations. One such sensitive data context is GPS technology and the ability to track individuals' physical movements that is inherent to many contemporary Apps. This paper presents preliminary results of a study on social distance (level of familiarity between data collector-collectee) in the context of GPS Apps. The study reports results of stimulated interviews (N=21) probing the experience of privacy regarding social distance.

References

- Clarke, R. (2019). Risks inherent in the digital surveillance economy: A research agenda. *Journal of information technology*, 34(1), 59-80.
- Diggelmann, O., & Cleis, M. N. (2014). How the right to privacy became a human right. *Human Rights Law Review*, 14(3), 441-458.
- Kokolakis, S. (2017). Privacy attitudes and privacy behaviour: A review of current research on the privacy paradox phenomenon. *Computers & security*, 64, 122-134.
- Rengel, A. (2014). Privacy as an international human right and the right to obscurity in cyberspace. *Groningen Journal of International Law*, 2(2).
- Schneier, B. (2013). 'Stalker economy' here to stay. Retrieved December 12, 2023, from: <https://edition.cnn.com/2013/11/20/opinion/schneier-stalker-economy/index.html>
- Waldman, A. E. (2020). Cognitive biases, dark patterns, and the 'privacy paradox'. *Current opinion in psychology*, 31, 105-109.

Diversifying Audiovisual Layers. On the Memetics of Sound on TikTok

Tanja Sihvonen^a & Kristine Ask^b

^a University of Vaasa

^b Norwegian University of Science and Technology

Sound is central to the creation, organization, and communicative qualities of TikTok videos. As the platform is based on algorithmically curating content to be presented on the FYP (For You Page), sound has become a key infrastructural feature in grouping content and bringing likeminded audiences together. In addition, sound has become one way in which content is thematically tied together by gaining memetic qualities, where specific soundbites or audio clips are used as “setups” for content or a way to signify that videos belong to a certain trend. Memefication can thus be regarded as the conscious inclusion of memetic elements in content creation, so that individual posts get more effective distribution and gain contagious qualities in communicative ecosystems.

The importance of sound on TikTok warrants further investigation into exactly why and how sounds and voices are formatted by the platform’s affordances and policies. To understand sound on TikTok, and the ways it is used in video-based communication, we need to pay attention to memetic participation on TikTok and the ways in which TikTok videos are mimetically remade and remixed using the modes of expression available. In this paper, we analyse how TikTok encourages the use of sound (and which sounds), the policies that shape it, and some key technologies that are used in creating, editing, and remixing audio for the purpose of gaining attention from both audiences and algorithms. This paper will give insight into how new sonic vernaculars are emerging on TikTok that allow for and encourage new creative and communicative practices.

Räätälöinti – selkoviittomisen piirre vai sittenkin jokapäiväistä käytäntöä?

Satu Siltaloppi

Tampereen yliopisto

Esitelmässä pohdin, miten selkoistettu viittominen eroaa muista viittomakielen käytön muodoista. Lähestyn kysymystä räätälöinnin (tailoring) kautta (ks. Bremer & Simnot 1996; Pierce-Grove 2016; räätälöinnistä selkokielellä Leskelä, Mustajoki & Piehl 2022). Lähteissä keskustellaan räätälöinnistä vastaanottajan huomioimisena eri tavoin, kuten viestin läpinäkyvyydestä ja sellaisten kielellisten ratkaisujen tekemisestä, jotka mahdollistavat viestin vastaanottamisen ja ymmärtämisen. Koska kielelliset haasteet ovat yksilöllisiä, ovat myös räätälöinnin tarpeet ja tavat yksilöllisiä. Toistaiseksi on avoin kysymys, miten viittomakielellä tavallinen räätälöinti poikkeaa viittomakielisestä selkoilmaisusta. Esitelmäni on osa hanketta Lätt finlandssvenska – en språkform för minoriteter inom minoritetens ja perustuu osin havaintoihini hankkeessa tehdyn haastattelu- ja tarkkailuaineiston keruun ajalta.

Viittomakielisessä vuorovaikutuksessa omaa tapaa viittoa muokataan lähes aina vastaanottajalle sopivaksi: viitotaan hieman eri tavalla samoja kouluja käyneelle ikätoverille, vanhemman tai nuoremman ikäpolven edustajalle, lapselle, kuulevalle työkaverille tai tulkatuissa tilanteissa. Vastaanottajan mukaan muokattu kielenkäyttö on osa viittomakielten eri rekistereitä (ks. viittomakielten rekistereistä esim. Kotimaisten kielten keskuksen viittomakielten lautakunta 2015; Stone 2011).

Viittomakielisillä kuuroilla on muutenkin runsasta yksilöllistä vaihtelua kieli- ja kommunikointitaidoissaan. Niihin vaikuttaa mm. kuurouden aste/laatu, kuuroutumisikä, viittomakielen oppimisikä, viittomakielisessä vs. puhekielisessä ympäristössä vietetty aika, pääsääntöinen kommunikaatiokieli, koulutustausta ja mahdollinen työura. Lisäksi, kuten kuulevillakin, kuuroilla viittomakielisillä voi olla muistisairauksia, neuropsykiatrisia haasteita tai erilaisia kehitysvammoja ja oppimisvaikeuksia, joista aiheutuu kielenkäytön ja kommunikoinnin haasteita. (Uusimäki & Aro 2021; Kontturi 2022; Siltaloppi & Lindholm 2022.)

Viittomakielen käytön muokkaaminen vastaanottajan tarpeiden mukaan on näkynyt aineiston keruun aikana, ja esiin on noussut kysymys siitä, missä menee raja tämän normaalin kielen varioimisen ja selkokielen kaltaisen viittomisen eli erillisen kielimuodon välillä. Selkoilmaisu muodostuu useissa viittomakielisissä lyhyistä lauseista, joissa on mietitty sekä yksittäisen lauseen että lauseiden muodostaman kokonaisuuden ymmärrettävyys, viittominen on mahdollisimman visuaalista ja konkreettista, viittomavalinnoissa suositaan yksiselitteisyyttä ja hyödynnetään kuvailu, kehollisuus sekä ympäristö ja sen esineet. (Kontturi 2022; Siltaloppi & Lindholm 2022.)

Esitelmässäni tarkastelen Leskelän ym. (2022) pohdintaa selkokielestä räätälöitynä kielimuotona viittomakielen räätälöinnin näkökulmasta: voisiko räätälöinnin käsitteen avulla löytää kadoksissa olevan rajan? Pohdin siis, millainen osuus viittomakieleen kuuluvalla räätälöinnillä on viittomakielisessä selkoilmaisussa.

Lähteet

- Bremer, Catharina & Margaret Simnot 1996. Preventing problems of understanding. Teoksessa Katharina Bremer, Celia Roberts, Marie-Therese Vasseur, Margaret Simnot & Peter Broeder (toim.), *Achieving Understanding: Discourse in Intercultural Encounters*, s. 159–180. Longman.
- Kontturi, Tarja 2022. Kohti selkeämpää viittomista. Miten viittomista muutetaan, kun keskustelukumppanina on vain vähän tai jollakin tapaa rajatusti suomalaista viittomakieltä osaava viittomakielinen henkilö? Maisterintutkielma. Jyväskylän yliopiston kieli- ja viestintätieteiden laitos.

- Kotimaisten kielten keskuksen viittomakielten lautakunta 2015. Laatusa viittomakielelle kääntämiseen. Saatavilla https://kuurojenliitto.fi/wp-content/uploads/2020/02/laatusa_viittomakielelle_kaantamiseen_v3_linkit.pdf.
- Leskelä, Leela, Arto Mustajoki & Aino Piehl 2022. Easy and plain languages as special cases of linguistic tailoring and standard language varieties. *Nordic Journal of Linguistics* 45, 194–213.
- Pierce-Grove, Ri 2016. Conclusion: Making the New Status Quo: Social Media in Education. Teoksessa Christine Greenhow, Julia Sonnevend & Colin Agur (toim.), *Education and Social Media: Toward a Digital Future*. MIT Press, s. 239–246.
- Siltaloppi, Satu & Camilla Lindholm 2022. Suomenruotsalaiset viittomakieliset sel- kokielen kohderyhmänä. Teoksessa: Heli Katajamäki, Mona Enell-Nilsson, Hannele Kauppinen-Räsänen & Hanna Limatius (toim.). *Responsible Communication*. VAKKI Publications 14. 158–175.
- Stone, Christopher 2011. Register, Discourse, and Genre in British Sign Language (BSL). Teoksessa Cynthia B. Roy (toim.), *Discourse in Signed Languages*. Gallaudet University Press, s. 121–154.
- Uusimäki, Tomas & Markus Aro 2021. Kuurot tulkit ja tulkkausmenetelmät. Opinnäytetyö, ylempi ammattikorkeakoulu, Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Att kommunicera tvåspråkiga kommuners vilja: stöd för språklig mångfald i lokala planer för småbarnspedagogik?

Pauliina Sopanen & Mari Bergroth

Helsingfors universitet

Allt fler barn inom den finländska småbarnspedagogiken är flerspråkiga eller har ett annat modersmål än finska eller svenska. Mångfald i barnens språkliga bakgrunder har synliggjorts i det nationella styrdokumentet Grunderna för planen för småbarnspedagogiken (UBS, 2022). Enligt styrdokumentet ska flerspråkiga barn stödjas både i sina språk, identiteter, allmänna välbefinnande och självkänsla, och därtill ska personalen stödja flerspråkiga familjers språkpolicy (UBS, 2022). Detta betonar samarbetet mellan familjer och personal i frågor som rör flerspråkighet och lärande. Tidigare forskning betonar också att samarbetet mellan familjer och personal är viktigt för barnets möjlighet att utvecklas optimalt vad gäller både språk och sociala kunskaper (Wedin & Warström, 2018).

Utbildningssystemet i Finland bygger på principen om decentralisering (Eurydice, 2023). Inom småbarnspedagogiken betyder det att lokala myndigheter utarbetar lokala styrdokument för småbarnspedagogik som följer de nationella grunderna, men också specificerar de lokala behoven. I denna studie granskas intertextualitet (Johnson, 2015) i 12 lokala styrdokument för småbarnspedagogik i tvåspråkiga kommuner och specifikt ett avsnitt om flerspråkighet i andra språk än finska och svenska. Vi undersöker likheter och skillnader mellan de 12 lokala styrdokumenten i frågor som rör stöd till flerspråkiga barn, och undersöker därmed om flerspråkiga barns rättigheter tillgodoses på lika villkor i dessa kommuner.

Resultaten visar att det förekommer variation i myndigheternas sätt att kommunicera sin vilja gällande avsnittet om flerspråkighet (se också Alstad & Sopanen, 2021; Bergroth, 2020). Dessutom förekommer det små skillnader mellan de finsk- och svenskspråkiga versionerna av kommunernas styrdokument. Genom denna presentation vill vi uppmärksamma den lokala nivån i utbildningssystemet för att kunna öka de lika rättigheterna för alla barn som deltar i småbarnspedagogiken i Finland.

Källor

- Alstad, G. T. & Sopanen, P. (2021). Language orientations in early childhood education policy in Finland and Norway. *Nordic Journal for Studie in Educational Policy* 7 (1), 30–43. DOI: <https://doi.org/10.1080/20020317.2020.1862951>
- Bergroth, M. (2020). Att kommunicera språkmedvetenhet utifrån en europeisk utbildningspolicy till blivande klasslärare. I H. Hirsto, M. Enell-Nilsson, H. Kauppinen-Räsänen & N. Keng (red.), *Työelämän viestintä III, Arbetslivskommunikation III, Workplace Communication III, Kommunikation im Berufsleben III*. VAKKI Symposium XL 6.–7.2.2020 (s. 88–99). VAKKI Publications 12.
- Eurydice. (2023). National education systems. Finland. <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/finland/organisation-and-governance>
- Johnson, D. C. (2015). Intertextuality and language policy. I F. M. Hult & D. C. Johnson (red.), *Research methods in language policy and planning: A practical guide* (s. 166–180). Wiley.
- Utbildningsstyrelsen. (2022). Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2022. Utbildningsstyrelsen.
- Wedin, Å. & Warström, J. (2018). De värdefulla tambursamtalen med nyanlända föräldrar. I P. Björk-Willen (red.), *Svenska som andraspråk i förskolan* (s. 107–122). Natur & kultur.

Teemana selitys

Eliisa Uotila

Helsingin yliopisto

Tarkastelen esitelmässäni selittämistä ymmärrystä lisäävänä keinona selkokielen uutisen kontekstissa. Keskityn havaintoihini siitä, miten selitykset muotoutuvat osaksi uutistekstin kokonaisuutta sen tematiikan ja teemankuljetuksen kannalta (ks. esim. Halliday 2004, Shore 2020). Pyrin näyttämään, että uutistekstin tematiikan ja teemankuljetuksen tarkastelu on yksi tapa erottaa selittäviä jaksoja uutisen muista aineksista. Näytän esimerkiksi, millainen teemankulku selityksiä ympäröi ja miten selitykset itsessään muotoutuvat osaksi uutisen teemankuljetusta: selitykset voivat esimerkiksi lohjeta edellisen lauseen reemasta, mutta jakson jälkeen palataan usein selitystä edeltäviin teemoihin, jolloin selitys jää teemankulun kannalta sivu-uomaksi tai tietyllä tapaa jopa irralliseksi saarekkeeksi.

Selittämisen katson olevan toimintaa, joka hahmottuu kirjoittajan yritykseksi katsoa käsiteltävää aihetta vastaanottajan näkökulmasta ja jonka tarkoitus on avata esimerkiksi eksplikoimalla tai elaboroimalla selitettävää tarkoitetta, jotta yleisön on mielekästä jatkaa tekstin parissa (Satokangas 2020). Se on osa tekstiin kirjoittunutta vuorovaikutusta (Virtanen, Mikko T., Rahtu, Toini & Shore, Susanna 2018; Virtanen 2015), joka kutsuu yleisöä osaksi uutisen diskurssiyhteisöä, mutta samalla luo hierarkiaa sen sisällä.

Esitelmäni perustuu väitöskirjatutkimukseeni, jossa käsittelem selittämistä tekstintutkimuksen (ks. esim. Virtanen & Hiidenmaa 2020) sekä kognitiivisen kielentutkimuksen keinoin (ks. esim. Langacker 2008, myös mm. Jaakola, Töyry, Helle & Rantajääskö 2014). Aineistoni koostuu Ylen selkokielisistä uutissähkeistä sekä samalta päivältä kutakin selkouutista vastaavasta Ylen yleiskielisestä radion uutissähkeestä (vuosilta 2019–2022). Selkokieli on helpotettu kielimuoto, joka on suunnattu henkilöille, joille yleiskieli on syystä tai toisesta liian vaikeaa (Leskelä 2019). Selkokieltä on toistaiseksi tutkittu melko vähän kielentutkimuksessa (ks. kuitenkin esim. Bock et al. 2017, Kulkki-Nieminen 2010, Leskelä 2022).

Lähteet

- Bock, B. M., U. Fix, D. Lange (Hg.) 2017: „Leichte Sprache“ im Spiegel theoretischer und angewandter Forschung, Frank & Timme GmbH.
- Halliday, M.A.K., Christian M.I.M. Matthiessen (tark.) 2004: An introduction to functional grammar, 3.korjattu laitos, London: Arnold.
- Jaakola, Töyry, Helle, Rantajääskö 2014: Construing the reader: A multidisciplinary approach to journalistic texts. *Discourse & Society* Vol. 25(5) 640–655
- Kulkki-Nieminen 2010: Selkoistettu uutinen: lingvistinen analyysi selkotekstin erityispiirteistä. Tampere: Tampere University Press.
- Langacker, R. W. 2008: Cognitive Grammar: A Basic Introduction. Oxford: Oxford University Press.
- Leskelä, L 2019: Selkokieli – Saavutettavan kielen opas. Helsinki: Kehitysvammaliitto ry.
- Satokangas, H. 2021: Termien selittäminen tietokirjoissa. Helsinki.
- Shore, Susanna 2020: Lauseita ja vesinokkaeläimiä. Perinteisestä funktionaaliseen lauseoppiin. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
- Virtanen, M. T. 2015: Akateeminen kirja-arvio moniäänisenä toimintana. Helsingin yliopisto.
- Virtanen, M. T., & Hiidenmaa, P. 2020: Tekstintutkimus. teoksessa M. Luodonpää-Manni, M. Hamunen, R. Konstenius, M.
- Miestamo, U. Nikanne, & K. Sinnemäki (Toimittajat), Kielentutkimuksen menetelmiä (Vuosikerta IV, Sivut 831-854). (Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia). Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. <https://doi.org/10.21435/skst.1457>

Virtanen, Mikko T., Rahtu, Toini & Shore, Susanna 2018: Kirjoitetun vuorovaikutuksen moninaisuus ja erityisyys. – Toini Rahtu, Susanna Shore & Mikko T. Virtanen (toim.), Kirjoitettu vuorovaikutus. s. 9–38. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Kulttuurienvälinen kompetenssi asioimistulkkauksessa

Mari Vainikka

Helsingin yliopisto

Kulttuurienvälinen kompetenssi voidaan käsittää kyvyksi tai valmiudeksi toimia kulttuurien välisissä vuorovaikutustilanteissa, jolloin se voidaan ymmärtää laajasti aina opeteltavista teknisistä taidoista sisäistettyyn avoimuuteen kohdata erilaisuutta (Hammar-Suutari 2009: 66–67). Asioimistulkkaus on kulttuurien välistä työtä, jossa tulkin tehtävä on mahdollistaa ymmärrys erilaisista kulttuureista tulevien ja eri kieliä puhuvien osapuolten välillä. Tulkkeja pidetään myös kulttuurisina asiantuntijoina, ja heidän odotetaan käyttävän kulttuurista asiantuntemustaan tulkkaustilanteissa.

Kulttuurienvälistä kompetenssia on Suomessa tarkasteltu runsaasti sosiaali-, terveys- ja opetusaloilla. Asioimistulkkauksessa kulttuurienvälistä kompetenssia eli tulkkien työssään tarvitsemia tietoja, taitoja ja asenteita sekä näiden yhteensovittamista toiminnassaan ei sen sijaan juurikaan ole tutkittu (ks. kuitenkin Viljanmaa & von Wolff 2012). Kulttuurienvälistä kompetenssia on kääntämisen ja tulkkauksen tutkimuksessa usein käsitelty kääntäjien ja tulkkien koulutuksen yhteydessä (esim. Tomozeiu, Koskinen & D’Arcangelo 2018; Rudvin & Tomassini 2011). Kulttuurienvälistä kompetenssia on silloin kuvattu muun muassa osaamisena, joka auttaa tulkkia hahmottamaan ja ymmärtämään kulttuurieroja, jotta viestintä eri osapuolten välillä olisi mahdollista (Rudvin & Tomassini 2011: 35).

Esitelmä perustuu asioimistulkkien, ns. kulttuuritulkkien ja näiden kanssa työskentelevien virkailijoiden puolistrukturoituihin teemahaastatteluihin (n=22), jotka tehtiin syksyllä 2022 ja keväällä 2023. Haastattelulitteraattien koodauksessa on käytetty apuna Atlas-TI-työkalua. Haastattelujen analyysissa keskityn tarkastelemaan sitä, millä tavalla asioimistulkit, ns. kulttuuritulkit ja heidän kanssaan työskentelevät virkailijat näkevät asioimistulkkauksessa tarvittavan kulttuurienvälisen kompetenssin eli tietämyksen, taidot, asenteet ja toiminnan.

Lähteet

- Hammar-Suutari, S. (2009). Asiakkaana erilaisuus. Kulttuurien välisen viranomaistoiminnan etnografia. Joensuun yliopisto.
- Rudvin, M. & Tomassini, E. (2011). Interpreting in the community and workplace. A practical teaching guide. Palgrave Macmillan
- Tomozeiu, D., Koskinen, K. & D’Arcangelo, A. (toim.) (2018). Intercultural competence for translators. Routledge.
- Viljanmaa, A. & von Wolff, S. D. (2012). Autenttiset elementit tulkkauksen opetuksessa opiskelijan näkökulmasta: tulkkina kansainväliselle kohdeyleisölle. MikaEL. Kääntämisen ja tulkkauksen tutkimuksen symposiumin verkkojulkaisu 6, 1–14.
https://www.sktl.fi/@Bin/162716/Viljanmaa%26vonWolff_MikaEL.pdf

Selkokielen käytön hyödyt ja haasteet. Tutkimustuloksia Satasairaalaista.

Tiina Valkendorff & Ulla Vanhatalo

Helsingin yliopisto

Selkokieli on väline, jolla viestintää voidaan muokata helpommin ymmärrettäväksi esimerkiksi terveydenhuollossa (esim. Maaß 2020, Ahrens & al. 2022). Selkokieli on siis keino, jonka avulla organisaatio voi parantaa asiakkaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia päästä tiedon ja palvelujen äärelle. Terveysviestinnän kontekstissa fokus siirtyy asiakkaan (terveys)lukutaidosta terveysorganisaation (terveys)viestintätaitoon (Brach & al. 2012, Brach & Harris 2021).

Selkokielen käyttö terveysviestinnässä on ajankohtaista, koska yhä useammalla asiakkaalla on erilaisia lukemista ja ymmärtämistä hidastavia tekijöitä, kuten muistisairaus, maahanmuuttotausta tai lukivaikeus (Juusola 2019, OECD 2019, PISA 2022). Arvioiden mukaan noin 10–14 % Suomen väestöstä ei ymmärrä yleiskieltä riittävän hyvin (Juusola 2019). Terveydenhuollossa selkokieltä voivat tarvita myös ne, jotka muuten pärjäävät yleiskielellä. Terveysviestinnän kieli voi olla vaikeaa (esim. Schiavo 2014), mutta asiakkaan täytyy silti voida tehdä terveyttä koskevia päätöksiä ymmärrettävän tiedon pohjalta (esim. WHO 2013, WHO 2017).

Satakunnan hyvinvointialueella Porissa toimiva Satasairaala on maailmanlaajuisesti poikkeuksellinen esimerkki selkokielen käytöstä. Satasairaala on hyödyntänyt selkokieltä asiakasviestinnässä jo yli kymmenen vuoden ajan. Selkokielen käytön koetaan parantaneen asiakaspalvelua, estäneen väärinymmärryksiä ja sujuvoittaneen sairaalan prosesseja (Valkendorff & Vanhatalo under review).

Tässä esitelmässä tarkastelemme sitä, millaisia hyötyjä ja haasteita selkokielen käyttöön on liittynyt. Tutkimusaineistona käytämme sairaalan henkilökunnalle lähetettyä kyselyä (N=186). Tarkastelemme selkokielen käytön koettuja hyötyjä ja haasteita ja punnitsemme koettujen hyötyjen ja haasteiden suhdetta toisiinsa. Pohdimme myös sitä, millaisia ratkaisuja selkokielen käytön haasteisiin olisi löydettävissä. Selkokielen onnistunut käyttö ei tapahdu itsestään, vaan se vaatii pohjaksi tutkittua tietoa.

Lähteet

- Ahrens, S., Schulz, R., Kröger, J., Garrido, S.H., Keller, L. & Rink, I. (Eds.). 2022. Accessibility – Health Literacy – Health Information. Interdisciplinary Approaches to an Emerging Field of Communication. Frank & Timme.
- Brach, C., D. Keller, L. M. Hernandez, C. Baur, R. Parker, B. Dreyer, P. Schyve, A. J. Lemerise, D. Schillinger. 2012. Ten Attributes of Health Literate Health Care Organizations. NAM Perspectives. Discussion Paper, National Academy of Medicine, Washington, DC. <https://doi.org/10.31478/201206a>
- Brach, C. & Harris, L.M. 2021. Healthy People 2030 Health Literacy Definition Tells Organizations: Make Information and Services Easy to Find, Understand, and Use. *Journal of General Internal Medicine* 36, 1084–1085. <https://doi.org/10.1007/s11606-020-06384-y>. Frank & Timme.
- Juusola, M. 2019. Selkokielen tarvearvio 2019.
- Maaß, C. 2020. Easy Language – Plain Language – Easy Language Plus. Frank & Timme.
- OECD. 2019. Skills Matter: Additional Results from the Survey of Adult Skills, OECD Skills Studies, OECD Publishing, Paris.
- PISA. 2022. Pisa-tutkimus ja tulokset. <https://okm.fi/pisa-2022>
- Schiavo, R. 2014. Health communication: From theory to practice. Second edition. Jossey-Bass.
- Valkendorff, T. & Vanhatalo, U. Under review. Experiences of using Easy Language in healthcare. A qualitative case study in the Finnish Satasairaala Central Hospital.
- Vanhatalo, U. & Valkendorff, T. Under review. Why and how language should be simplified for patients. A qualitative case study of Easy Language at a hospital.

WHO. 2013. People-Centred Health Care. A Policy Framework, World Health Organization.

WHO. 2017. Strategic Communications Framework for Effective Communications.
<https://www.who.int/docs/default-source/documents/communicating-for-health/communication-framework.pdf>

“Shipataan randomeita” – digitaalinen parinmuodostus osana nuorten sosiaalisen median käytänteitä

Meniina Wik

Vaasan yliopisto

Shippaus on etenkin fanikäytännöistä ja -yhteisöistä tuttua toimintaa. Shippauksessa (fiktiivisten) hahmojen romanttisen suhteen toteutumisen kannattaminen nostetaan keskeisimmäksi teemaksi esimerkiksi televisiosarjassa. Toimintaan voi osallistua monin tavoin, ja yksi tapa on tehdä audiovisuaalisia tuotteita. Shipperit esimerkiksi editoivat suosikkielokuvistaan uusia, itsenäisiä teoksia, joissa alkuperäinen mediateksti toimii raakamateriaalina. Näissä videoissa korostetaan tiettyjen hahmojen välistä suhdetta. Shippaus ei kuitenkaan ole internet-ajan ilmiö, vaikka tämän myötä se on saanut uusia muotoja ja käyttötapoja – sen juuret yltävät vuosikymmenien taakse ja toimintana se sai konkreettisia muotoja fanzine-lehtisten ja ruohonjuuritason videotuotannon myötä.

Esitelmässäni siirrän tämän erityisesti faneihin ja fiktiivisiin hahmoihin kytkeytyvän ilmiön osaksi TikTok-alustaa ja koululaisten jokapäiväistä toimintaa. Shippaustilit nousivat suosituksi ilmiöksi suomalaisissa kouluissa vuoden 2023 aikana. Näillä TikTok-alustalle luoduilla tileillä koululaiset jakavat toisten koululaisten kuvia ja muodostavat kuvista yhteensopivia pareja. Toiminta on nähty ongelmalliseksi, sillä osa nuorista on päätenyt kasvokuvillaan tahtomattaan osaksi shippaustilejä.

Faniyhteisöjen ulkopuolelle siirtyessään shippaus ja siihen liittyvä toiminta kulkevat samalla polttoaineella – affektiivisuudella. Digitaalisessa tilassa affektiivisuus viittaa mielenliikutukseen ja tunneintensiteettiin, jotka tulevat näkyväksi kuvien ja videoiden jakamisen kautta. Se on merkittävä osa digitaalisia kulttuureja.

Esitelmässäni pohdin, miten tämä ilmiö, joka on liittynyt faniyhteisöihin yli vuosikymmenien ajan, sopeutuu 2020-luvun koululaisten digitaaliseen toimintaympäristöön ja mikä tekee siitä koukuttavan nuorten näkökulmasta. Keskeisenä kysymyksenä on, miten affektiivisuus vaikuttaa shippausilmiön jatkumiseen ja uudelleenmuotoutumiseen alustojen toimintakulttuurissa.

VAKKI

WORKSHOPS

Encounters with Communicative Als

Encounters with Communicative AIs (Laaksonen & Huhtamäki)

Organizer: SODA project <https://blogs.helsinki.fi/sodaproject/>

Modern intelligent conversational agents, or communicative AIs, have changed the role of technology from mediating and facilitating communication to being an active social subject that participates in social interaction. The term ‘communicative AI’ refers to devices, applications, and algorithms capable of communicating in natural language and adapting to real-life conversational situations (Guzman & Lewis 2020). In more everyday terms, these applications are known as chatbots, social bots, or virtual assistants. They are typically semi-autonomous and semi-intelligent, that is, they are capable of providing context-aware responses to human communication. These new technologies take part in social interaction as nonhuman communicators through human language (Jones 2014); instead of being designed as interactive objects, they are designed as communicative subjects (Guzman & Lewis 2020). Our world of communication, thus, is becoming a diverse and chimeric fusion of human and machine, characterized by the disruption of dualisms and artificial things that are becoming increasingly alive (e.g., Suchman, 2007; Haraway, 1985), adding further diversity into our contemporary media systems.

It has been suggested that these advances call for a reconceptualization of the ontological perspectives framing the scholarly understanding of communication (e.g., Guzman & Lewis, 2020). This workshop aims to explore the premises, understandings, interactions, and implications of communicative AIs across a broad range of communication contexts. We welcome diverse and multidisciplinary perspectives from communication studies to human-computer interaction and design studies, and both theoretical and empirical accounts.

Conversations between artist and AI about the image and its interpretation

Sari Karjalainen

University of Eastern Finland

Artificial intelligence produces images, but how does it interpret them? In my presentation, I examine the encounters between the worlds of visual art and artificial intelligence. The question is: How artificial intelligence can assist in searching for the interpretation of artistic images. The material examined consists of semi-abstract paintings based on natural landscapes, where the motifs are not unambiguously representational but rather pose challenges to both audio-description and interpretation. Audio-description is a process of linguistic description of visual information in visual works for example for the visually impaired, Interpretation of the content of the work is not traditionally associated with descriptive interpretation. Of course, it can be included. AI uses neural networks to identify elements in a work of art. It then uses these elements to describe the image linguistically. But what does AI recognize? Compositions, shapes, rhythm? Atmosphere? Light and shadow? Can the line represent hay or water? I look at my material both as a researcher and as a visual artist. I treat the works of the material as visual aesthetic and experienced expression, the contents of which I have knowledge of as an author. Thus, I am also interested in how AI is able to identify and interpret not only the visible but also the interpretive elements of the image. In the construction of linguistic description of works, the generative language model, which is capable of discussion, creates new content based on the prompts. Here the prompts arise from the goals of the author. Especially in this context, as the paintings are not unambiguously representational, the connotations offered to AI are important. This multi-level approach has also led to consideration of usefulness of theoretical approaches to visual analysis, for example including levels of denotative and connotative interpretation by Panofsky. In the presentation, I present visual material and related conversational processes with AI. Being asymmetrical in regard to the shared knowledge, it is interesting to look how these conversations proceed along with the cumulative information.

Role of communicative AIs in shaping professional journalism's audience relationship

Anna Rantasila^a, Thomas Olsson^b, Joel Kiskola^b, Henrik Rydenfelt^c & Lauri Haapanen^d

^a Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto

^b Tampereen yliopisto

^c Helsingin yliopisto

^d Jyväskylän yliopisto

Communicative AIs are changing journalism's relationship with its audiences rapidly. For instance, both the Finnish public broadcaster YLE and the main daily Helsingin Sanomat launched a trial of AI-produced news article summaries in late 2023. Other new applications for AI in the context of journalism are constantly developed across the globe. In this presentation, we discuss our new research project on possible futures with AI applications that personalise and guide media content consumption of journalism consumers.

AIs aimed at media audiences have not yet been studied extensively in the fields of media and journalism research. An AI aimed at media audiences provides opportunities for reaching new audiences and making media content available in new forms for established journalistic institutions. Simultaneously, however, the proliferation of AI applications challenges traditional journalistic practices, professional ethics and the role of journalism in democratic societies.

Communicative AI applications aimed at media audiences are very likely to emerge in the near future, and there is both implicit and explicit demand for these applications. For instance, news media is part of people's daily routines, and users have needs to personalise and manage the information they receive from news media. From developers' perspective, communicative AI applications based on machine learning and predictive models can be considered very likely to emerge in the context of news media, as developers have an incentive to gain access to new users through their daily routines. Applications such as these could be scalable across languages, which is also an important factor in the digitalised attention economy.

In our project, we approach the themes of communicative AIs and journalism's audience relationship with multidisciplinary methods (e.g., design fiction) which have not yet been widely applied to journalism research as the current debate has focused mainly on journalism's professional and organisational issues with AI. In our presentation, we discuss the theoretical and empirical starting points of our project, and explore ethical questions related to AI applications aimed at news media audiences.

Communicative AI in organizations

Jukka Huhtamäki^a, Salla-Maaria Laaksonen^b, Mia Leppälä^{bc}, Kaisa Laitinen^d & Erjon Skenderi^a

^a University of Tampere

^b University of Helsinki

^c Aalto University

^d University of Jyväskylä

Artificial intelligence and other algorithm-based technological advancements are more current than ever in and outside of organizations. Previous studies have extensively discussed how technology integrates into organizational life, but modern intelligent conversational agents, or communicative AIs, have changed the role of technology from mediating and facilitating communication to being an active social subject that participates in social interaction. These advances call for a reconceptualization of the ontological perspectives framing the scholarly understanding of organizational communication as well as proposing challenges for organizational members to navigate. Furthermore, we argue that they also intervene in the constitution of organizations.

In this presentation, we discuss, first, the multitude of agencies communicative AIs have and might have within organizations, and second, the complex reality of novel communicative competencies these technologies demand from the organizational members. We also present some glimpses of our ongoing empirical research where we develop and test communicative AIs as tools to facilitate communicative organizing as well as seek to understand the human perceptions and ethical considerations related to their use.

WORKSHOPS

Cognitive Accessibility of Higher Education Websites

Cognitive accessibility of higher education websites (Kärpänen & Karasjärvi)

Organizers: Terhi Kärpänen & Pia Karasjärvi

Digital services provide users with opportunities to use various services regardless of place and time. Unfortunately, cognitive accessibility elements such as user-centered design and understandable content, are often either forgotten or neglected, and the growing number of service users with various disabilities may face challenges in either accessing or using digital services. Cognitive challenges can be related to the perception of the purpose of the space, concentration, and orientation difficulties with speech ability and the production of spoken and written language (Leskelä, 2019).

We arrange a workshop on the cognitive accessibility of institutional websites. Co-creation is suggested as one approach to capturing a deeper understanding of user behavior and needs. A co-creation workshop is a collaborative event or process in which diverse stakeholders come together to generate ideas, solve problems, or create solutions collectively (Stickdorn et al. 2018). The workshop will look at the website of the University of Vaasa. The workshop will center around identifying both the factors that support and hinder cognitively accessible features from the perspectives of users and organizations. The ultimate goal of this workshop is to compile a set of guidelines, or heuristics, for organizational content providers on how to incorporate cognitive accessibility considerations into their design processes.

The workshop organizers are Terhi Kärpänen, Laurea University of Applied Sciences, and Pia Karasjärvi, University of Vaasa. The workshop will take place on site only and it is scheduled to last 3 hours. The workshop will be held in Finnish/English based on the participant's background.

The workshop organizers invite participants from the University of Vaasa, including content creators and students who are interested in developing the cognitive accessibility of their institution's website. We also invite cognitive accessibility experts to participate in the workshop. Additionally, any VAKKI Symposium participant who is interested in cognitive accessibility is welcome to take part in the workshop. Please contact Terhi or Pia if you are interested in participating.

References

- Leskelä, L. (2019). *Selkokieli. Saavutettavan kielen opas*. Kehitysvammaliitto ry. Helsinki
- Stickdorn M., Hormess M., Lawrence A. & Schneider J. 2018. *This is service design doing*. Sebastopol: O'Reilly